

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ile Tekirdağ Milletvekili Şevket Mocan ve 53 arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin ve Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakçoğlu ve 2 arkadaşı ile Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türk Ceza Kanununun 515, 567 ve 568 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (1/103, 2/37, 219, 235)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Genel Müdürlüğü.

Petkik Müdürlüğü.

Sayn. : 71 - 1710, 6/4166.

1. XII. 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 25. XI. 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Demokrasinin en iyi idare şekli olduğunun ifade ve ilan edilmesi tek başına onu tahakkuk ettirmeye kifayetsizdir.

Evvel amirde, demokrasiye verilmek icap eden mâna tâyin olunmalıdır.

Demokrasi bir mefkûredir. Bu mefkûrenin ilham almaktaki olduğu tek kaynak ise hürriyettir.

Hürriyetin muayyen bir felsefe ışığı altında tefsir edilmesine göre ortaya çeşitli siyasi sistem örnekleri çıkmaktadır.

Bilhassa İkinci Dünya Harbinden önce Almanya, İtalya, Japonya gibi devletlerde yerleşmek imkânını bulan faşist rejimler demokrasi idealini külliyen inkâr etmiş olmakla bu mefkûreyi yaşatmak isteyen siyasi camialar için onlara karşı müdafaa ve muhafazai nefis tedbirleri ittihaz olunması zaruridir.

Lâkin, faşist diye tavsif olunan siyasi rejimin yanbaşında hürriyeti ve demokrasi idealini inkâr etmemekle beraber bu kıymetleri anlaşılmalara icabeden tarzdan başka türlü anlayan ve gayeye varmak için her türlü imkân ve vasıtaları makyavelist bir inanışla mübah ve meşru gören marksist bir demokrasi telâkkisi mevcuttur.

Marksizm aslında muayyen bir doktrinden ibaret olmayıp insan ve dünya hakkında umumî bir görüş tarzı meydana getirir.

Marksist görüşün ekseriya zannedildiği gibi sadece bir iktisadi doktrini yoktur, aynı zamanda siyasi bir doktrini de vardır.

Marksist siyasi doktrininin esası tahakkümdür, yani diktatörlüktür. Tahakküm ile hürriyet bir arada mütalâa edilmeyeceğine göre, marksist siyasi akîdenin de gerçek demokrasi ile bir münase-

beti kurulamaz. Bilâkis, Marksist siyasi telâkiyi gerçekte demokrasiye zıddı olarak mütalâa etmekte isabet vardır.

Gerçek demokrasilerde Hürriyetin temeli insan hakları ve ana hürriyetlerdir. Bunları mahfuz tutmak sayesinde insan haysiyet ve değeri de korunmuş olur. Marksist siyasi anlayışta beşer haysiyetinin ve insan ana haklarının ehemmiyeti yoktur. Burada mühim olan sınıfsız bir cemiyet meydana getirmektir.

Sosyolojik ilmi araştırmalar ve tesbit ve müşahede olunan içtimai vakıalar göstermektedir ki, sınıf, bizatihi içtimai bir hâdisedir. Cemiyeti onsu tasavvur etmek mümkün değildir. Gerçek demokraside tahakkuk ettirilmesi lâzımgelen neticesınıfların yok edilmesi değil, sınıflar arasında farklar, ayrılıklar ve imtiyazlar tesis olunmamasıdır. Bu itibarla, kendi kendisine karşı saygı taşıyan her siyasi cemiyet sınıfsız bir hale gelmek iddiasını ileri süremez ve binaenaleyh, siyasi teşkilâtlanmanın ifadesi olan Devleti sınıfsızlaşma hareketlerine karşı korumak bir zaruret olmak üzere ortaya çıkar.

Cemiyet hâdiseleri suni olarak yaratılamıyacaklarından cemiyetin tereküp ettiği muhtelif sınıfların muayyen bir zamandaki karşılıklı ve mütevazın münasebet halini şu veya bu şekilde bozma ya teşebbüs etmek binnetice unumi hukuk nizamını ihlâl ve anarşı tevlit eder. Halbuki, demokrasinin tekmil güzelliği ve ulviyeti hürriyetleri mâkul ve mutedil bir hukuk nizamı içerisinde gerçekleştirilmesindedir. İnsan kitleleri ancak insan haklarını koruyan hukuk rejiminin ortadan kalkması tehlikesi karşısında istibdada ve baskıya karşı ayaklanma ihtiyacını duyabilirler.

Şu halde hürriyeti boğan, istibdada sürükliyen ve baskı yaratan teknil cereyanlara karşı ferdi ve cemiyeti masun bulundurabilmek için Devlet hukuk nizamında kifayetli kaideler tesis etmiş olmalıdır.

Türk Ceza Kanununun halen mer'î bulunan 141, 142, 163 nci maddeleri Türk vatandaşlarının Anayasa ile tanınan kamu haklarını ve Türk demokrasisini, ifrat cereyanlara, hürriyeti boğucu hareketlere, ve bozguncu faaliyetlere karşı himayeeden hükümleri muhtevi bulunmaktadır.

Mezkûr metinlerden 141 ve 142 nci maddeler 3038, 3531, 4934, 5435 sayılı kanunlarla tadil edilerek bu şekli almışlardır. Tadilat müeyyidelerin şiddetlendirilmesi ihtiyacından olduğu kadar suç teşkil eden fiil ve hareketleri tevsi eylemek düşüncesinden de inbias eylemiştir.

Gerçekten kanun vazımın ifrat teşkil eder mahiyetteki bozguncu hareketlere karşı daima uyanık bulunması zarureti aşıkârdır. Menşeiini hariçte bulan ve yurt istiklâli, vatandaş haklarını imha gayretini güden istilâci hareketler takip eyledikleri bozguncu gayelerini gizlemekte büyük maharet göstermekte. Türk Cemiyetinin karşısına türlü kisvelere bürünerek çıkmaktadırlar. Takip edilen usulleri, metodları zamanın icaplarına uydurmakta ve bu suretle müdafaa vasıtalarının tesirine karşı kolumakta büyük maharet göstermektedirler. Bu sebepler dolayısıyla kanun vazımın bu bozguncu ve Türk Cemiyet ve Demokrasisinin kalbgâhına müteveccih hareketleri dikkatle takip eylemesi ve yeni metodlara karşılık yeni müdafaa vasıtalarını tesbit ve tâyin ederek mevzuatı teçhiz eylemesi bir zarurettir. Ceza Kanunumuzun 141, 142 ve 163 nci maddeleri değiştirilirken hareket noktası mezkûr müşahede olmuştur.

Gerçekten halen mer'î bulunan metinler muhtelif cihetlerden maksadı teminden uzak görülmüştür.

1. Kanununun ihtiva eylediği hükümler ve mevcut tâbirler mâna ve muhtevalarını tâyin bakımından, kolaylık temin edecek şekilde değildir. Maddelerde istimal edilen bâzı tâbirlerin muhtevalarını tâyin hususunda hâkimlerin müşkülât karşısında kaldıkları görülmüştür.

2. Mezkûr maddelerin muhtelif fıkralarındaki bâzı hükümlerin birbiri ile telif olunmadığı anlaşılmıştır.

3. Hükümlerin noksan bulunduğu ve tatbikatta tesadûf edilen ve heyeti içtimaiyemiz için çok tehlike arzeden bâzı fiil ve hareketleri teçziyeye imkân vermediği görülmüştür. İrkçılık, her ne suretle olursa olsun diktatörlüğü tesis, Türk vatandaşlarını Anayasanın tanıdığı haklardan mahrum etmek gibi.

4. Müeyyidelerin terhibî kıymetlerinin az olduğu müşahede edilmiştir. Gerçekten yapılan

müşahedeler son yirmi beş sene zarfında arzolunan müzir cereyaları memleketimizde sevk ve idare edenlerin hemen hemen aynı kimseler olduklarını ve müeyyidelerin kifayetsizliğinden istifade eden bu şahısların baltalayıcı faaliyetlerine kısa aralıklarla devam eylediklerini göstermiştir.

5. Mezkûr maddelerin metinleri memleketimizin demokratik inkişafını da tam bir surette takip edebilmiş değildir. Gerçi 13 . VI . 1946 tarihinde yapılan tadilât ile geçitli partilerin kurulabilmesini teminat altına almak maksadı takip edilmiş ise de metinlerin, bilhassa 141 nei maddenin birinci fıkrasının tetkiki bu gayenin tamamıyla sağlanamamış bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu itibarla maddeleri demokratik bir memleketin Ceza Kanunu atmosferine mutabık şekle sokulması zarureti aşikâr bulunmuştur.

6. Demokratik rejimin ana prensiplerinden biri de vatandaşların menolunan hareketlerle müsaade edilen hareketler arasındaki sınırları emniyetle ve tereddütsüz olarak tayin edebilmeleridir. Hürriyetlerin başta gelen teminatını teşkil eden bu prensip ceza hukukunda «Kanunsuz suç olmaz» düsturunda ifadesini bulur. İşbu düsturla ifadesini bulan maksadın tahakkuku tabii olarak Ceza Kanunu metinlerinin mümkün olduğu ölçüde - açık ve vazih olması ile mümkündür. 141, 142 ve 163 nü maddelerin bu noktai nazardan kıymetlendirilmeleri de müspet netice vermemiştir. Gerçi ifrat teşkil eder mahiyetteki yabancı ihraç metai, hozguncu fiil ve hareketlerin failleri kanun metinlerinin ortaya koyduğu boşluklardan sıyrılmak ve dolanbağı yollarla Maksat ve gayelerini istihsal eylemek şikkini daima tercih eylemektedirler. Bu itibarla kanun metinlerindeki umumiyet içtimali müdafaaın lehindedir. fakat vatandaşları lüzumsuz müdahalelere karşı korumak, siyasi partilerin kanun hudutları içinde endişesiz olarak faaliyette bulunabilmelerini sağlamak için bilhassa bu mevzuda - metinlerde mümkün olan sarahati tesis eylemek zarureti aşikârdır. Vatandaş hak ve hürriyetlerinin teminat altında bulunması rejimimizi ana prensipidir. Bilhassa bu mülâhaza, mevzuubahis maddelerin tadilinde esas gayelerinden birini teşkil eylemiştir.

İşte 141, 142 ve 163 nü maddeler; metinlerindeki müphemiyeti ortadan kaldırmak, yâkıcı ve bozguncu hareketler bakımından hükümlerini ikmal eylemek, siyasi inkişafımızla müvazi demokratik tadilleri icra etmek, yeni ağırlayıcı ve hafifletici sebepler ilâve etmek ve müeyyideleri şiddetlendirmek maksadiyle tadil edilmiş bulunmaktadır.

141 nei madde : 141 nei maddenin birinci fıkrasında komünist birleşmelerin kurulmasına tevessül olunması, bunların teşkil, tanzim sevk ve idare edilmesi ve bu hususta yol gösterilmesi suç sayılmış bulunmaktadır. Bu maksat «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünün tesisi» ibaresiyle ifade olunmuştur. Aynı fıkrada mevcut «bir sosyal sınıfı cebir yoluyla kısmen veya tamamen ortadan kaldırmaya veya memleket içinde nüesses iktisadi ve sosyal nizamları cebren yok etmeye mâtufl birleşmeler...» ibaresi ile istihdaf edilen gaye, cebri vasita olarak kullanılan sosyalist ve sair mahiyetteki birleşmeleri tecrim eylemektir. Maddenin bugünkü halinde mevcut ibare dolayısıyla sosyalist ve müşabih mahiyetteki partilerin teşkiline hukukan imkân mevcut değildir. Kanun vâzın mezkûr müşkülât muvacehesinde - Temel nizamlar, devirmek) tâbirlerini kullanmak suretiyle bir tahdide vâsil olmaya çalışmıştır. Bunların gayeyi istihsal bakımından kâfi bulunmadığı neticesine varılmıştır. Tasarıda fıkranın bu kısmının tahakkuku cebir unsuruna bağlandığundan, artık ayrca yok edilecek nizamların temel nizam olmasını araştırmaya mahal kalmamıştır. Demokratik bir rejimde mücadelenin kanun hudutları içinde olması ve siyaset mücadelesinde hukuki vasıtaların istimal edilmesi zarureti açıktır. Bu sebeple cebren yok edilmesine mâtufl birleşmeler kurmaya tevessül edilecek nizamların temel nizam veya temel olmaları nizam olmasının ehemmiyeti yoktur. Bu sebeple metinde lüzumlu değişiklik yapılmıştır.

Cebir unsurunun maddi veya mânevi olabileceği izahıtan vârestedir. Burada bilhassa dikkat edilmesi gereken cihet şudur ki, cebir istimalinin açık olarak ve sarih surette nazara alınmış veya programa ithal edilmiş bulunmasına ihtiyaç yoktur. Cebir unsuru zmnen dahi mevcut bulunabilir. Meselâ birleşmenin mahiyeti itibariyle tahakkuk ettirilmek maksadını güttüğü gaye cebir istimal edilmeksizin sağlanacak ise, sarahaten ifadeedilmese dahi, cebir unsuru mevcut sayılmak lâzımgelir.

Halen mer'î bulunan metnin tatbikında muhakemeleri tereddüde düşüren cihetlerden birine de «Sosyal sınıf» tâbirini manalandırmak hususunda tesadüf edilmiştir.

Gerçekten Devlet topluluğu mühtelif içtimai kategorilerden mürekkeptir. İktisadi menfaatleri geniş hatlarıyla müşterek olan nüfus kütleleri bir içtimai kategori teşkil ederler. Bir kategoriye diğerlerinden tefrik eden müşterek hatlar ve hususiyetler mevcut bulunur. İşte burada içtimai sınıf tâbiri içtimai kategori tâbiriyle müteradif olarak istimal edilmektedir.

İçtimai sınıflar sosyolojik bir hâdisedir ve insan topluluklarında tabii olarak, kendiliğinden, sosyolojik kanunlar icabı teşekkül ederler. Bu itibarla müayyen bir zaman ve devirde bir toplulukta mevcut bulunan sınıflar diğer bir tedbirde mevcut bulunmayabilir. Meselâ din adamları taleheler, avukatlar, mühendisler birer içtimai sınıf değildirler. Zira birer mesleki zümre teşkil eden bu grupları birbirine bağlayan rabıta iktisadi menfaatlerdeki müştereklik unsuru değildir.

İktisadi ve siyasi nizam tâbirleri, çok geniş bir mânayı ihtiva eylemeleri dolayısıyla her türlü bozucu ve bozguna faaliyetleri ihata eylemek maksadıyla istimal edilmişlerdir. Bu itibarla meselâ iktisadi nizam ferdi mülkiyete mütedair nizamını olduğu gibi muhtevası iktisadi olan bütün hukuki münasebetler nizamını da ifade eder. Kanunlara tanzim edilmiş bulunan sanayi, ziraat ve ticaret nizamları da koza iktisadi nizam çerçevesine dahildir. Buna nazaran menşei iktisadi olmıyan topluluk nizamları da hukuki nizamı teşkil eder. Bu itibarla mezkûr fıkranın tatbikında dikkatli bulunmak ve gizleyici, örtücü manevralara aldanmamak iktiza eder. Topluluğun iktisadi nizamına müteveccih olan bir taarruzu yeni bir hukuki bir nizam kurmak maskesi altında perdeliyen kimse- nin fiilinin de iktisadi nizamları ortadan kaldırmak maksadına müteveccih olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

141 inci maddenin bu fıkranın da diğer fıkralara da sâri olmak üzere bozguna tahrikçilerin metot ve çalışma usullerini nazara almak suretiyle «Cemiyet» tâbiri yerine «Birleşme» kelimesi ikame edilmiştir.

Tatbikatta cemiyet tâbirinin ihtilâflara sebebiyet verdiği görülmektedir. İstimal olunan cemiyet tâbiri dolayısıyla suçun teessüsü için âdetâ Cemiyetler Kanunu tarifati dairesinde teşkilâtli bir topluluğun vücuda getirilmesi lâzımgeldiği zan olunmaktadır. Tabii olarak kanun vazu cemiyet tâbirini kullanırken bunu murat eylemiş değildir. Burada cemiyet hukuki bir mefhum olarak değil fakat lügavi mânasında kullanılmış ve her türlü birleşmeyi ifade eylemiştir. Cemiyet unsurunun tahakkuku için birinci fıkrada ifade olunan maksatla iki kişinin sadece bir araya gelmeleri kâfidir. İşte bu maksadı daha iyi bir şekilde ifade için tereddütlere sebebiyet verebilen «Cemiyet» kelimesi yerine «Birleşme» tâbiri ikame edilmiştir.

Takdim edilen tasarrufların birinci fıkrasında suçun maddi unsuru olarak «... mâtuf birleşmeleri kurmaya teşebbüs, teşkil veya tanzim yahut sevk ve idare eden veya bu hususlarda yol gösteren...» ibaresi kullanılmıştır. Bu hareketler en basitinden başlayarak mürekkebe doğru giden faaliyetlerdir.

Halen mer'î metindeki «tesis» tâbiri yerine «kurmaya teşebbüs eden» tâbirinin ikamesi de fiil ve hareketlerin basifinden mürekkebe doğru gidişindeki esasa uyulmak maksadına dayanmıştır. Gerçekten halen mer'î metindeki «tesis» ve ondan sonra gelen «teşkil» kelimeleri lüzumsuz bir tekrar şeklinde manzur olmaktadır. Tesis birleşmeyi kurmak, yaratmak demektir; teşkilin de bundan farklı mânası yoktur. Bu itibarla mehz İtalyan'ca metinde olduğu vechile tesis yerine «kurmaya teşebbüs eden» tâbirinin ikamesi uygun sayılmıştır. Tasarıda yeni şekle göre maddenin birinci fıkrasında gösterilen gaye ile bir kimsenin diğer bir şahsa bir birleşme kurmayı teklif eylemesi, bu maksatla harekete geçmesi suçun teşekkülü için kâfidir. Tabii olarak metne verilen bu yeni şekilden sonra birinci fıkrada yazılı suçların işlenmesine teşebbüs artık mevzuu- bahis olmayacak, icra hareketine başlanılmasıyla beraber suç tamamlanacağından failin suça ait tam ceza ile tecziyesi iktiza edecektir «kurmaya teşebbüs» şeklindeki hareketin bu mahiyeti arzettiğini tabii olarak hâkimin dikkatle tâyin eylemesi zarureti vardır. «Teşkil» tâbiriyle birleş- vi kurmak, yaratmak «tanzim» kelimesiyle birleşmenin teşkili faaliyetleriyle hemzaman olarak veya

birleşmenin teşkilinden sonra azaların faaliyetini tanzim etmek, meselâ dahili disiplini kurmak, (sevk ve idare) ibaresi ile her ne suretle olursa olsun cemiyete başkanlık eden, idare eden ve idareye iştirak eden kimselerin kastolunduğu ve bu son halde sevk ve idare eden kimsenin diğerleri üzerinde kısmen veya tamamen müsterek faaliyete taallük etmek üzere bir otoriteye malik olması icap eylediği malumdur.

Maddenin ikinci fıkrası anarşizm, nihilizm gibi cemiyet binasını bütünü ile yıkmayı istihdaf eden ve bunun yerine nizamsızlık ve teşkilatsızlığı ikame eylemek istiyen bözguncu cereyanların tecrim ve teziyesini istihdaf eylemektedir. Bu maksadı daha iyi ifade edebilmek için fıkraya «topyekûn» tabirinin ilâvesi muvafık sayılmıştır. Fıkradaki «siyasi ve hukuki nizam» ibaresiyle Devleti teşkil eden siyasi ve hukuki müesseselerin bütünü kastolunmuştur.

Verilen izahatın heyeti unümiyesinden anlaşılacağı ve hile memleket içinde sınıt mücadeleleri yapmak, iğtimai bir sınıfın diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek, iğtimai bir sınıfı ortadan kaldırmak, hukuki, siyasi, iğtimai nizamları yok etmek için açık gizli veya başka adlarla siyasi parti halinde veya maksadı gizlemek suretiyle edebi, ilmi, hukuki, iktisadi, mesleki adlar altında cemiyetler kurmak, bunları sevk ve idare etmek bu gibi parti ve cemiyetlerin il, ilce, bucak ve teşkilâtın diğer kollarında başkanlık, idare heyeti üyeliği, takviyecilik, irtibatçılık gibi vazifeler almak hücre, grup teşkil etmek, idare etmek, bunlara girmek başkalarının girmesine yardım etmek veya vasıta olmak gibi hareketler mucibi teziye olmaktadır.

141 nei maddenin tabirinde Ceza Kanununun 4 neü maddesini de gözden uzak tutmamak ve 141, 142 nei maddelerin Türkiye Devletinin emniyetine yani şahsiyetine karşı işlenen suçlardan bir kısmını teşkil eylediğini daima nazara almak lâzımdır. Halen mer'i bulunan metnin birinci fıkrasında mevcut «memleket içindeki» ibaresi takdim olunan tasarıda mevcut değildir. Bu itibarla arz eylediğimiz mahiyetteki fiiller bir Türk tarafından yabancı memlekette işlense ve o memleketin müesseselerine taallük eylese bile, Ceza Kanunumuzun 5 nei maddesindeki şartlar mevcut bulunmak kaydıyla Türkiye'deki kabili takip ve teziye duruma girmiş bulunmaktadır. Keza yine yabancı memleketlerde aynı amaçları güden açık, gizli veya muhtelif adlarla örtülmüş bu gibi teşekkül veya kollarına bile rek yardım edenler; bunları destekleyenler, üye olanlar, bunlarla muhabere edenler, bunlardan talimat, para alanlar ve bunlara talimat veya para verenlerin fiilleri de Ceza Kanunumuzun 64 ve 65 nei maddeleri dolayısıyla ve tabii bu maddelerdeki şartların tahakkuku kaydıyla kabili teziye hale gelmektedir.

3 neü fıkra mer'i bulunan metne nazaran çok esaslı yenilikleri ihtiva eylemektedir. Fıkradaki Cumhuriyetçiliğe aykırı mahiyette olan memleketimizde diktatörlüğü tesise mâtufl bulunan ve ırk mülâhazasıyla bir kısım vatandaşları Anayasanın tanıdığı haklardan mahrum etmeyi istihdaf eden birleşmeler cezalandırılmıştır.

Cumhuriyetçiliğe aykırı olan birleşmelerden maksat Devlet Başkanlığının seçim yoluyla ve halkın iradesiyle değil fakat veraset yoluyla ve kaydıhayat şartıyla belli şahıslara ait bulunmasını tahakkuk ettirmek gayesini güden birleşmelerdir.

«Demokrasi prensiplerine aykırı olarak Devletin tek bir fert yahut belli bir zümre tarafından idare edilmesini hedef tutan birleşmeler» ibaresiyle diktatörlük ve diktatörlüğü tesise müteveccih birleşmelerin tesisi suç haline sokulmuştur. Bu mevzuda her hangi bir tereddüde mahal vermemiş olmak için «demokrasi prensiplerine aykırı olarak» ibaresi ehemmiyetle üzerinde durularak metne konulmuştur. Hiç şüphe yoktur ki, böyle bir hüküm daima demokrasi rejiminin icapları içinde mânalandırılmak lâzımdır. Demokratik rejimde Devletin idaresinde partiler esastır. Bir itibarla partilerin zümre suretinde telâkki edilmeyeceği tabiidir. Burada zünreden murat, küçük bir kılığın veya topluluğun bir araya gelerek gayribukuki vasıtalarla Devlet idaresini ele geçirmelerini istihdaf eden gruplardır.

«Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kaldırmayı hedef tutan birleşmeler» ibaresi ile ırkçılık esasına müstenit birleşmelerin teşkili suç haline getirilmiş bulunmaktadır. İrkiğin tecrim eden bir metnin kanunlarımız arasında bulunmayışı memleketimiz hayat ve emniyeti bakımın-

dan hakikaten tehlikeli bulunmakta idi. Türk milletinin bütünlüğünü parçalamak, nüfusumuzun muhtelif kısımları arasında kin ve adavet uyandırmak için bundan uygun bir vasıta tasavvur olunamaz. Türk demokrasisi Türk vatanına vatandaşlık rabtası ile merbut bulunan herkesin müsavi vatandaşlık haklarından istifade eylemesini bir ana prensip olarak kabul eylemiş bulunmaktadır.

4 ncü fıkrada zikredilen «Millî duygu» tâbirinden maksat vatanseverlik mefhumuna dâhil sayılacak bütün fikrî ve hissî unsurların topluluğudur. Başka bir tâbirle vatanseverliği teşkil eden sevgi ve düşüncelerin muhassalası millî duyguyu teşkil eder. Bu itibarla Türkiye'nin toprak, etnik ve siyasi bütünlüğüne bağlılık, dünya milletleri camiası içinde memleketimize ait haklar mevzuundaki şuur, insanın mensup bulunduğu vatana karşı birtakım vecibeleri bulunduğunu samimi surette kaani bulunmak millî duyguyu ifade eder. Verilen izahattan anlaşılacağı veçhile vaandaşın kültür derecesi ve yetişme tarzına göre bu duygunun kesatefi şahıstan şahısa değişiktir. Fakat asli bir cevher olarak Türk Milletine dâhil fertlerin pek büyük bir ekseriyetinde bu duygunun mevcudiyeti hususunda şüphe yoktur. Gayet tabii olarak kanunun himaye eylediği millî duygu her türlü ferdî ve partici ifratlardan uzak olan ve megalomani ve şövenliğe gitmiyen ve fakat sadece devletin çalışabilmesi ve müşterek hayatı idame edebilmesi için vatandaşlardan beklemek mecburiyetinde olduğu itimat unsurunu ifade eden bir histir. Bu sebep dolayısıyla meselâ Birleşmiş Milletler idealini yaymak; yahut Avrupa Devleti fikrini yerleştirme gibi maksatlarla müesses cemiyetler millî duyguyu izaleye veya zayıflatmaya mâtuf teşekküller suretinde telâkki edilemezler. Zira bu türlü teşekküller Devlet içindeki fertlere müşterek olan millî duyguyu izaleye mâtuf değildirler.

Maddenin yedinci fıkrasına yeni bir ağırlatıcı sebep ilâve edilmiş bulunmaktadır. Ağırlatıcı sebep iki cihetten mevzuubahis edilmiştir : Birleşmelerin; mahallen olduğu gibi istihdaf eylediği şahıslar itibariyle de fıkrada yazılan kimselere taallük eylemesi ağırlatıcı sebebin tatbikını icabettirecektir.

8 nci fıkra halen mer'î bulunan metinde de mevcut bir ağırlatıcı sebebi, küçük bir tadil ile ihtiva eylemektedir. Fıkranın teklif olunan şeklinde dağılmaları emredilmiş bulunan birleşmelerin evvelce mensubu olanlar veya bunları teşkil, tanzim, sevk ve idare etmiş bulunan vya bu hususta yol gösterenlerin yeniden mezkûr hareketleri icra eylemeleri ağırlatıcı sebebin tatbikını icabettireceği gibi evvelce her hangi bir şekilde alâkalı bulunmadıkları birleşmelerin yeniden tesisi için mezkûr hareketleri evvelce dağılmış olduğunu bildikleri birleşmeler bakımından icra edenler hakkında da uygulanmak icabedecektir.

Maddeye ilâvesi teklif olunan 9 ncü fıkra hâkime geniş bir salâhiyet vermiş bulunmaktadır. Türlü şekil ve suretlerde ezahûr edebilecek ve fiili ika edenlerin maksat ve şahsiyetleri itibariyle pek çok tenevvüler gösterilebilecek olan bu suçlarda hakiki bir nedamet duyarak fiillerinin husule getirebileceği kötü tesirleri izaleye mâtuf olmak üzere fıkrada yazılı hareketleri yapacakları mezkûr cezayı kaldırıcı veya tahfif edici mazeret sebebinden faydalandırılmakta isabet vardır. Hâkim fıkrada mevzuubahis salâhiyetini kullanırken hal ve şartları ve hâdisenin hususiyetlerini nazara alacaktır.

Maddenin son fıkrası ile 141 nci maddede işlenen suçların mükerrirleri hakkındaki cezaların bir misli artırılarak hükmolunması esası kabul edilmiştir.

Tatbikat göstermiştir ki, bu maddede işlenen suçları ika eden şahıslar her vesile ile yapılan bütün adli ihtarata rağmen fiillerini tekrar eylemekte bir mahzur görmemektedirler. İşbu müşahede mükerrirler hakkında cezanın altında bir nisbetinde artırılması kâfi bir tedbir teşkil ettiğini tevit etmektedir.

142 nci madde : 141 nci maddenin aldığı yeni şekil dolayısıyla 142 nci maddenin de oanda ağırlatıcı olarak değiştirilmesi icabettir. Bu itibarla 141 nci madde bakımından dermeyer olanın mevcut sebepler 142 nci madde hakkında da aynı vârittir.

142 nci maddenin tatbikatında propaganda tâbiri de şimdiye kadar bazı tereddütlere sebebiyet

vermiştir. Propaganda tâbiriyle yayılması istenilen düşüncelerin birden fazla şahısların bilgisine ulaştırılmasını andamak lâzımgelir. Bu itibarla propaganda unsurunun tahakkuku için umumiyete ulaştırılan mâtûada - meselâ fiilin umumi bir mahalde işlenmesi, veya yayım vasıtalarının kullanılmasında - bir aleniyete ihtiyaç yoktur. Her ne suretle olursa olsun düşüncelerin birden fazla şahıslara ulaştırılması halinde propaganda unsurunu tahakkuk eylemiş saymak lâzımdır.

163 nci madde : 163 nci maddenin tâdilini mucip olan sebep de 141 ve 142 nei maddelerle tenazuru temin eylemek olmuştur.

Yukarıda izah olunan mucip sebepler dolayısıyla «Temel nizam» tâbirinde temel kelimesi çıkarılmıştır. Metinlerin tetkiki halifeliği tesis maksadına müteveccih birleşmeleri tecrim eden hükümlerin noksan bulunduğunu ortaya koymuş bu bakımdan metin ikmal edilmiştir.

Maddeye 141 nei madde ile mütenazır olarak ve yukarıda izah edilen mucip sebeplerle cezayı kaldırıcı veya tahfif edici mazeret sebepleri ilâve edilmiştir.

Kanununun 192, 265, 269, 270, 311 ve 312 nei maddelerinde yapılan değişiklikler, 1881 sayılı mülga Matbuat Kanunundan Türk Ceza Kanununa nakledilmesi gereken ve bu düşünce ile yeni Basım Kanununa alınmayan hükümlerin ilgisi itibariyle yukarıki maddelere ilâvesi maksadına mâtûftur. Bu hükümler mahiyetleri itibariyle esasen Türk Ceza Kanununda ceza müeyyidesi altına alınmış bulunan bâzı suçların cezalarını artırıcı sebeplerden ibarettir. Kanun tekniği bakımından bunların hususi kanunlarda yer alması doğru olmayıp Ceza Kanununun bünyesine ithal edilmeleri zaruridir.

Ceza Kanununun 192 nei maddesine, yukarıda arz olunan maksadı sağlamak üzere, mülga Matbuat Kanununun şantaj matlabını taşıyan 32 nei maddesindeki suç unsurlarıyla cezayı artırıcı sebepler ilâve edilmiştir. Filhakika 192 nei madde, bir kimsenin namusunu ihlâl edecek veya itibarını kıracak bir maddeyi matbuat vasıtasıyla ifşa veya isnad etmek tehdidiyle para alan ve sair menfaatler sağlıyan veya bu fiillere teşebbüs edenler hakkında ceza müeyyidesini ihtiva ettiği halde aynı fiilleri bir kimsenin şöret veya servetine zarar vermek yahut, muayyen bir hususun ifşa ve isnadı dışında şeref ve haysiyetine tecavüz teşkil edecek neşriyatta bulunmak tehdidiyle işliyenler hakkında ceza yoktur.

Yapılan tadil bu noksanı tamamlamakla beraber para cezasını da 5435 sayılı Kanunun tâbi olduğu artış nispetine göre daha müessir bir hale getirmiştir.

265 nei maddede yapılması teklif olunan tadil, bu maddenin 5435 sayılı Kanunla değiştirilmeden evvelki metninde, mevcut olan ve ordu ve zabıta kuvvetlerine tahsis edilmiş silâhların memnuiyetine taallük eden sarîh kaydın maddeye yeniden ilâvesi maksadına müstenittir. Filhakika 5435 sayılı Kanunun bu maddesinin 1 numaralı bendinde «... askerî şahıslara veya zabıta kuvvetlerine tahsis edilen eski veya yeni sistem her cins veya modelde makinesiz veya ağır veya hafif makineli harb tüfekleri...» tâbiri kullanılmış ve zabıtaca kullanılan tabancalar harb tüfekleri tâbirinin şumulüne dâhil bulunmamış olduğundan zabıta kuvvetlerine tahsis olunan silâhlar tatbikatta gayrimemnu silâhların tâbi bulunduğu muameleye tâbi tutulmaktadır. İçişleri Bakanlığına emniyet ve asayiş mülâhazasıyla bunların memnu silâhlar arasına ithali lüzumlu görüldüğünden madde ona göre değiştirilmiştir.

269 neu maddenin bünyesinde bir değişiklik yapılmış olmayıp sadece 270 nei madde hükmü olduğu gibi bu maddeye alınmıştır. Maksat bu fasılda yer alması, mahiyeti itibariyle de müstakil bir madde işgal etmesi gereken diğer bir hükmün bu suretle boşalan 270 nei maddeye konmasını sağlamak ibarettir.

Türk Ceza Kanununun 159 neu maddesinde Büyük Millet Meclisini, 266 nei maddesinde vazife sırasında Devlet memurlarını, 268 nei maddesinde de idari, askerî adli veya siyasi heyetleri tahkir edenler hakkında çeşitli ceza müeyyideleri derpiş edilmiş, bunların vazifeleri dışında ve vazife ile ilgili olmayarak mârûz kaldıkları hakaret ve sövm halleri de kanunun 480, 482 ve mütaakıp maddelerinde hüküm altına alınmış bulunmaktadır. Fakat gerek Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri gerekse Devlet memurları hakkında belli bir isim ve madde tâyin ve tasrih edilmeden bun-

lardan bir kısmını veya tamamını üstü kapalı itham ve isnatlarla ağır tecavüzlere mâruz bulunduranların fiilleri Ceza Kanununda müeyyidesiz kalmıştır. Şimdiye kadar bu boşluğu doldurmakta olan eski Matbuat Kanununun 30 ncu maddesinin 2 nei fıkrası, Türk Ceza Kanunu ile ilgisi dolayısıyla yeni Basın Kanununa alınmıyarak yürürlükten kalkmış olduğundan bu hükmün Ceza Kanununun bünyesine alınması maksadıyla 270 nei madde düzenlenmiştir.

311, 312 nei maddeler suçun matbuat vasıtasıyla işlenmesi halinde cezaların artırılmasını ve tahrik neticesinde suç işlendiği takdirde tahrik edenin de asıl suçu işleyen kimse gibi cezalandırılmasını sağlamak maksadıyla değiştirilmiştir.

Son zamanlarda yurdumuzun muhtelif yerlerinde afyon, morfin, kokain, eroin ve esrar gibi uyuşturucu maddelerin imal, sürüm ve istimalinin üzeride önemle durulmaya değer bir mahiyet almaya başladığı görülmüş ve bu hal memleketimizin ve bilhassa İstanbul'un Milletlerarası beviz zehir merkezi olduğu hakkında bir kısım yabancı memleketlerde bazı kanaatlerin doğmasına yol açmıştır.

Günden güne artan ve iç bünyemizde gittikçe genişliyerek bir içtimai yara açmak istidadını gösteren mezkûr maddelerin kaçaklığına önlemek hususunda ciddi ve esaslı tedbirler alınması lâzumlu görülerek Sağlık ve Sosyal Yardım, İçişleri, Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Tarım ve Ticaret bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle Bakanlığımızda kurulan bir komisyonda bu mesele, yabancı devletlerin bu husustaki mevzuatları da gözden geçirilmek suretiyle, geniş ve esaslı bir tetkikata tâbi tutulmuştur. Yapılan geniş incelemeler sonunda Türk Ceza Kanununun bu hususa taallük eden 87, 403, 404 ve 406 nei maddelerinin bugünkü ihtiyaçlara göre yeniden tertip ve tanzim edilmesi lâzım geldiği neticesine varılarak bu maddelerde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Madde 87'ye Uyuşturucu maddelere ait kaçakçılık fiilleri bugün yalnız bir devletin sınırları içinde kalmaktan çıkarak beynelmilel bir cürüm mahiyetini almak yolunu tutmuş ve bu maddelerin Beynelmillel kaçakçılık fiillerini idare etmek üzere bazı memleketlerde gizli teşekküller vücuda getirildiği de anlaşılmıştır.

Bu itibet, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Maddeler Komisyonunca da göz önünde tutularak bu cürümlerden dolayı yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümlerin tekerrüre esas tutulması ileri sürülmüş ve hazırlanmış olan tek konvansiyon tasarısında da, bu cürümlerden dolayı yabancı mahkemelerden verilen hükümlerin tekerrüre esas tutulacağı derpiş edilmiştir.

Mevzuubahs cürümlerin mahiyet, ağırlık ve tesir sahaları göz önünde tutularak bu gibi cürümlerden dolayı yabancı mahkemelerde verilen hükümlerin memleketimizde tekerrüre esas tutulması muvafık görüldüğünden 87 nei madde buna göre tertiplenmiştir.

Madde 403'ün Türk Ceza Kanununun yürürlükte bulunan 403'ncü maddesinde uyuşturucu maddelerin ruhsata aykırı olarak imal edilmesi suç sayılmamış olduğugibi bu gibi maddelerin imal, ithal ve ihraç daha ağır ve vahim neticeler husule getirdiği halde bu fiiller mezkûr maddeleri satan, satınalan veya bulandıranlarla aynı derecede nezaya tâbi tutulmuş ve bundan başka bu cürümlerin işlenmesi için teşekkül vücuda getirilmesi veya bu fiillerin meslek, sanat veya maişet vasıtası halinde sokulması veya 18 yaşını bitirmeyen küçüklere ceza ehliyetini haiz bulunmayan kimselerin bu suçların işlenmesinde kullanılması halleri de nazara alınmamıştır. Bu itibarla yeniden tanzim edilen 403'ncü maddede mezkûr maddelerin ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç edilmesi de suç sayılarak ceza müeyyidesi altına alınmış ve bu maddelere ait kaçaklığın önüne geçilebilmesi için evvelimide mahiyetleri itibarıyla daha vahim neticeler tevhit eden bu gibi maddelerin imal, ithal veya ihraçının önüne geçilmesi lâzumlu görülerek bu fiiller daha müessir cezalarla menedilmiştir.

Bundan başka, bu cürümlerden dolayı hükmedilen sürgün cezalarını daha tesirli bir hale getirmek ve mahkûmların sürgün cezasının infazı sırasında kontrol ve murakabesiz kalmalarını sağlamak maksadıyla kendilerinin aynı zamanda emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmaları da nazara alınmış diğer taraftan sürgün cezasının bu zehirlerin iptidai maddelerinin istihsal edildiği mntakalar haricindeki yerlerde çektirilmesi en mâkul ve yerinde bir tedbir olacağı düşünüldüğünden bu cezanın istihsal mntakaları dışındaki ilce merkezlerinden birinde çektirilmesi esası da kabul edilmiştir.

Bunlardan başka, bu suçları işlemek için teşekkül vücuda getirmek, bu teşekkülleri idare etmek veya bu teşekküllere dâhil olmak fiilleri ceza müeyyidesi altına alındığı gibi teşekkül vücuda getirenlerle idare edenler veya böyle teşekküle dâhil olanlar tarafından cürmün işlenmesi hali de cezayı ağırlatıcı sebep olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda da işaret edildiği üzere bu fiillerin meslek, sanat veya mâişet vasıtası haline getirilmesi veya aralarında bir anlaşma ve irtibat olmaksızın iki veya daha fazla kimseler tarafından birlikte işlenmesi halleri de cezayı artırıcı sebeplerden sayılmış ve 18 yaşını bitirmiyen küçüklerle ceza ehliyetini haiz olmıyanları bu cürümleri işlemekte kullananların asıl fail gibi ceza görecekları de maddenin son fıkrasında açıklanmıştır.

Bu cürümlere ait ceza müeyyideleri de bugünkü ihtiyaçlar göz önünde tutularak daha müessir bir hale getirilmiştir.

Madde 404 : 403 ncü maddede yer almış bulunan «mahsus bir yer tedariki veya başka bir suretle halkı celbederek uyusturucu maddelerin kullanılmasını teşvik etmek» fiili, ilgisinden dolayı 404 ncü maddeye alınmış ve bu gibi maddelerin 18 yaşından aşağı küçüklere veya görünür şekilde aklen mâkûl olanlara veya müptelâlarına verilmesi hallerinde 403 ncü maddedeki cezaların altında bir miktarında artırılarak hükmolunacağı maddede açıklanmıştır. Bunlardan başka 403 ncü maddede yapılan değişiklikle mütenazır olarak bu maddede de sürgün cezasının, istihsal muntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmesi ve mahkûmların sürgün cezasının infazı müddetince umumi emniyet nezareti altında bulundurulmaları kabul edilmiş ve maddede yazılı ceza müeyyideleri de bu husustaki ihtiyaçlara uygun olarak artırılmıştır.

Bu maddede yapılan en mühim değişikliklerden birisi de gerek bu madde ve gerek 403 ncü maddedeki cürümlerden birine iştirak etmiş olan kimselerin, resmî makamlar tarafından haber alınmadan evvel keyfiyeti ve cürüm ortaklarını ve uyusturucu maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri mercüine haber vererek bunların yakalanmalarını ve elde edilmelerini kolaylaştırdıkları takdirde cezadan muaf tutulmaları ve bu cürümlerin haber alındıktan sonra meydana çıkarılmasına ve şeriklerinin yakalanmasına hizmet edenlerin ise cezaları yarı nispetinde indirilebileceği veya yaptığı yardımın derecesine göre büsbütün kaldırılabileceği hususudur. Bu cürümlerin ve bilhassa teşekkül halinde işlenen bu gibi cürümlerin meydana çıkarılarak faillerinin yakalanmalarını ve cezasız kalmamalarını sağlamakta faydası olacağı mülâhaza edildiğinden 1918 sayılı Kanunda olduğu gibi 404 ncü maddeye de böyle bir hükmün konulması uygun görülmüştür.

Madde 406 : Mevzu bahis cürümlerin nakil vasıtalarının içinde veya umumi yerlerin sahip ve müstahdenleri veya memuriyet vazife ve nüfuzunun suiistimali suretiyle memurlar tarafından daha kolaylıkla işlenebileceği nazarı itibare alınarak bu hallerde ceza bir misli artırılmakla beraber bu cezalara muadil bir müddetle memurivetten mahrumiyet veya meslek ve sanatın icrasından memnuiyet cezalarının tatbiki de muvafık görülerek 406 ncü maddenin 2 numaralı bendi bu esasa göre tanzim edilmiştir.

Türk Ceza Kanununun 480, 482 ve 486 ncü maddelerinde yapılması düşünülen değişiklikler bu maddenin eksiklerini tamamlayarak ihtiva ettikleri hükümler arasında ahenk ve tenazuru sağlamak, ceza müeyyidelerini, işlenen fiillerin ağırlık derecelerine göre âdil bir nispet dairesinde yeniden düzenliyerek daha müessir bir hale getirmek, mülga Matbuat Kanunundan Türk Ceza Kanununun bünyesine nakledilmesi gereken ve bu sebeple yeni Basın Kanununa alınmamış olan hükümlere yeniden vücut vermek ve nihayet müdafaa hakkını Ceza Hukuku prensiplerine göre tam ve kâmil şekilde tesis ve bu hakkın suiistimalini önleyici tedbirleri de birlikte derpiş etmek suretiyle vatandaş şeref ve haysiyetini teminat altına almak hedefini gütmektedir.

480 ncü maddenin birinci fıkrasında yazılı suç unsurları aynen muhafaza edilmiş ancak hapis cezasının yukarı haddini ay olarak ifadelendirmekten cezaların hesabında husule gelen güçlükler ve 5435 sayılı Kanunla para cezalarının tâbi olduğu artış nispeti nazara alınarak ceza müeyyide bu esaslara göre değiştirilmiştir. 2 ve 3 ncü fıkralar maddeye ilâve olunan yeni hü-

kümlerdir. Bu fıkralar 482 nci madde hükümleriyle ahenk ve tenazuru sağlamak maksadiyle maddeye eklenmiştir. Maddenin son fıklasındaki değişiklik para cezasının, 5435 sayılı Kanuna tâbi olduğu artış nispetine göre yükseltilmiş olmasından ibarettir.

482 nci maddenin 1, 2, 3 ve 4 ncü fıkraları, ihtiva ettikleri kanuni unsurlar bakımından değişikliğe tâbi tutulmuş olmamakla beraber para cezaları yukarıda izah olunan sebeple artırılmış ve işlenen fiillerle cezalar arasında âdil bir nispet gözetilerek hapis cezalarının aşağı hadleri bir miktar yükseltilmiştir.

486 nci madde hükmü birçok bakımlardan genişletilerek vatandaşın müdafaa hakkı daha esaslî bir surette teminat altına alınmıştır.

Yürürlükte olan maddede, bir dâva esnasında yalnız iki taraf veya vekillerince mahkemeye verilen evrak ve bunlarca mahkemede irat olunan müdafaatların muhtevi olduğu tahkiri mutazammın lâfızlardan dolayı takibat yapılamıyacağı yazılıdır. Bu hükmün kanuni mümessiler tarafından verilen evraka ve söylenen müdafaalara şümulü olmadığı gibi mahkeme dışındaki kaza mercilerine verilen ve oralarda söylenen müdafaaları da içine almadığı ve müdafaa gibi mukaddes bir hakkın tam ve kâmil olarak teminat altında bulundurulması gayesini sağlamadığı nazara alınarak maddenin birinci fıkrası hükmü bu maksadı temin edecek surette genişletilmiş bulunmaktadır.

2 ve 3 ncü fıkralar kanunun tanıdığı iddia ve müdafaa hakkının suiistimaline karşı lüzumlu tedbirleri ihtiva etmektedir. Dâva ile ilgili olarak yazılması ve söylenmesi lâzım ve zaruri olmayıp sırf iddia ve müdafaa hakkına dayanılarak başkasının namus, şeref ve haysiyetine tecavüz gayesi takip edildiği takdirde bu gibilerin birinci fıkra ile sağlanan teminattan faydalanmalarına imkân verilmemiştir.

Maddenin son fıkrasında, hakareti mutazammın evrak ve tutanakların tecavüze uğrıyanların talebiyle kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması hususunda mahkemeye tanınan yetki muhafaza edilmiş ancak iddia ve müdafaa hakkını tecavüz edenlerin fiilleri suç teşkil edeceği cihetle delillerin imhası gibi bir mahzura meydan vermemek üzere bu kabil hallerde hakareti mutazammın evrak ve tutanakların ortadan kaldırılması esasî kabul edilmemiştir.

Hırsızlık suçlarının çoğalmasında vatandaşları ağır zararlara mâruz bırakan bu kabil suç faillerinin cezanın artırılması hususunda vukubulan talep ve müracaatların tevalisi ve 27 . III . 1950 tarihinde yürürlüğe giren hayvan hırsızlığının men'i hakkındaki kanunla cezalar mühim miktarlarda artırılarak hayvan hırsızlığıyla diğer hırsızlık suçlarının cezaları arasında bu yüzden nispetlilikler hüsule gelmiş olması, 491, 492 ve 493 ncü maddelerin yeniden gözden geçirilmesini ve ceza müeyyidelerinin daha ahenkli ve müessir bir hale konması lüzumlu kılınmıştır.

491 nci madde 2275 sayılı Kanunla değiştirilmeden evvel bu maddenin ilk fıkrası 3 aydan 3 seneye ikinci fıkrası da altı aydan 4 seneye kadar hapis cezasını muhtevi bulunmakta idi. Yürürlükte olan madde metninde birinci fıkradaki hapis cezasının yukarı haddi bir ikinci fıkradaki cezanın yukarı haddi de iki seneye indirilmiştir. Bu indirmeden sonra hırsızlık suçlarının çoğalması ve şikâyetlerin bugünkü mertebeye varması müeyyidelerin gayrikâfi olduğunu ve tesirsizliğini meydana koyduğundan ceza'ar müessir olacak hadlere yükseltilmiştir.

492 nci maddedeki ceza müeyyidesi de aynı sebeplerle artırılmış ve bir seneden üç seneye kadar mevzu olan hapis müeyyidesi iki seneden beş seneye yükseltilmiştir.

493 ncü maddeye gelince; son tadilden evvel bu madde 3 seneden altı seneye kadar ağır hapis cezasını muhtevi bulunmakta ve maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden iki ve daha fazlası birlikte işlendiği veya suç ikiden fazla kimse'ler tarafından ika edildiği takdirde ağır hapis cezası beş seneden on seneye kadar çıkmakta idi. Cezanın ağır hapis olarak vaz'edilmiş olması ve yüksekliği sebebiyle bu maddenin şümulüne giren dâvalar ağır ceza mahkemelerinde görülüyordu.

Bu kabil dâvaları Asliye Ceza mahkemelerine naklederek ağır ceza mahkemelerinin yüklerini hafifletmek gayesiyle yürürlükte olan madde metninde ağır hapis cezası yerine hapis cezası ikame edilmiş ve bu cezanın yukarı haddi de beş sene olarak tâyin olunmuştur. Bu suretle müeyyide hem cezanın cinsi bakımından hem de miktar bakımından ehemmiyetli derecede hafiflemiş, azalmış ve zamanla büsbütün tesirsiz ve kifayetsiz bir hale gelmiştir.

Maddede yapılan değişiklik, müeyyideyi eski seviyesine çıkararak daha tesirli bir hale koymak gayesine mâtuftur.

Bunlardan başka 491 nci maddenin 5 nci bendinde yer almış bulunan yankesicilik suretiyle işlenen hırsızlık suçları mahiyetleri ve husule getirdiği neticeler itibariyle ağır görülerek bu bent 493 ncü maddeye nakledilmiş ve bu suretle daha ağır müeyyide altına alınmıştır.

Buna mukabil 493 ncü maddenin 5 nci bendinde yer alan meskûn mahallerden hayvan hırsızlığı suçu bu suça mürettep cezanın hayvan hırsızlığının men'i hakkındaki Kanunla 3 misline iblâğ edilerek yükseltilmiş olduğu da nazara alınarak 492 nci maddeye alınması ve bu suretle fiillerle cezaları arasında âdil bir nispet tesisi uygun görülmüştür.

Tekirdağ Milletvekili Şevket Mocan ve 53 arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun teklifi (2/37)

GEREKÇE

Marks ve Engels'in 1848 yılında yazdıkları Manifest ile ortaya atılan ve Kapital adındaki kitabın neşri ile de fırtınalar koparan ve bugüne kadar Marksizm (İlmî sosyalizm) diye anılan doktrinin tesiri altında ve 1917 Ekim ayı Kızıl İhtilâli ile başlayıp tatbik imkânlarını Çarlık Rusyasında bulunan Kızıl Sövyet İdaresinin, kendi hudutları içinde kalmıyarak dünya üzerinde bıraktığı iz ve yarattığı tesirleri diğer devletlerin sınırları içine de sızarak milletlerin içtîmai ve iktisadi bünyesinin müsaadesi nispetinde buralarda da az veya çok tesir ve nüfuzunu belirtmiş ve başlangıçta bir propaganda vasıtası olarak kullanılan bu konu nihayet her memleket-te açık veya gizli şekilde bir komünist partisi faaliyeti olarak kendini göstermiştir.

Bundan masum kalamıyan memleketimiz de, aynı propaganda ve parti teşekkülü içine girmiş ve vatandaşlarımız bu doktrinin zehirli faaliyetinin kucacağına düşmüşlerdir.

İlk yıllarında hemen iptidai ve mevzii şekilde kendisini gösteren bu faaliyetlerin bilâhara eli-ne geçirebildiği her fırsat ve imkânlardan faydalanıp sahalarını oldukça genişlettikleri fakat Hükümetin aldığı önleyici tedbirler karşısında muvaffakiyetsizliklere rağmen bu önleyici tedbirlerden kendilerini kurtarabilmek amacı ile de taktiklerin, esasen gizli olan çalışma ve teşkilâtlanma işlerini, Hükümeti ve zabıtayı, milleti ve kaza organlarını aldatacak, yanlış yollara ve kanaatlere sevkedecek şekilde değiştirdikleri görülmüştür.

Her zaman uyanık bulunan Hükümet bu taktik ve çalışma metotlarını dahi anlamış olduğundan gerekli tedbirleri almakta gecikmemiş, lüzumlu idari ve kanuni yollarla memleket içindeki faaliyetlerini meydana çıkararak bir kısım faillerini adaletin pençesine vermiş ve suçlular muhtelif sürelerle cezalandırılmış oldukları halde yine bu tarz ve çok tehlikeli komünizm propaganda ve faaliyetlerinin hususiyile gizli komünist partisi halinde teşkilâtlanmalarının önüne geçilememiş ve aksine olarak senelerden beri mevzuatımız karşısında kanun dışı bırakılmış olan ve zaman zaman cezai müeyyideleri değiştirilen bu faaliyetin son seneler içinde (ve hele Stalingrat zaferinden sonra) hızını ve cesaretini artırarak işe koyduğu yapılan yakalamalar ve verilen mahkeme kararları ile sabit olmuştur.

Almanya'nın tamamiyle mağlûp edilmesini müteakip zafer neşesi ile sarhoş olan komünistler, artık tek arzu ve amaçları olan (Dünyayı komünistleştirmek ve Moskova'ya bağlamak) zamanının geldiğini anlamışlar ve her memlekette gizli veya açık şekilde teşekkül etmiş bulunan komünist partilerini bu amaca yöneltmek için her sahada tamami faaliyet göstermeye mecbur tutulmuşlardır.

Bizde de 1919 yılından beri teşekkül eden ve 53 maddelik (Komünist partisi faaliyet programı ile) faaliyete geçen (Türkiye Komünist Partisi) komüntern'den ve profintern'den aldığı emir ve direktifler üzerine faaliyetini artırmış çalışma şekil ve sahalarını gizli, aldatıcı, zehirleyici güzel metotlarla devam etmiştir.

1946 yılında demokrasi hareketini ilerletmek gayesi ile cemiyetler, matbuat ve ceza kanunlarında yapılan bazı değişiklikler ve bunları takiben başhyan milletvekili seçimi Türkiye Komünist Partisinin ümidini artırmış ve 25 seneden beri gizli bir şekilde çalışan bu partiye başka adlar altında ve açık olarak teşekkül etmek cesaretini vermiştir. Nitekim (Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi) adı ile 1919 da kurulmuş olan partiyi yeniden canlandıranlar ve ayrıca (Türkiye Sosyalist Partisi) adı ile kurulan diğer bir parti komünizm esasları üzerinde çalışmaya başlamışlardır. Fakat bütün maksatlarının ne olduğunu ve ne olabileceğini göz önünde bulunduran hükümet bu partilerin de gizli, hileli ve aldatıcı faaliyetini kısa bir süre içinde öğrenmiş olduğundan bilinen kanuni tedbirlerle bir kısım faillerini adalet pençesine vermek ve partileri kapatmak suretiyle bu tehlikeyi önlemek istemiştir.

Bundan başka demokrasi usullerinden olan (Düşünme, yazma, teşkilatlanma ve vicdan hürriyetlerinin) tam tatbikını arzuluhan ve bu sahada ileri hamleler yapan hükümetin bu faaliyetini istisnara cüret eden memleketimizdeki komünistler, değişmiş olan matbuat ve cemiyetler kanunlarından istifadeye kalkışmışlar ve kurulmuş bulunan sendikaları, cemiyetleri, siyasi partileri içinden baltalamak ve bunlara nüfuz ederek kendi muzır fikirlerini yaymak ve temiz vatandaşları aldatarak aralarına almak ve bu yeni değişiklikler ve ileri hamlelerden de faydalanıp amaçlarına ulaşmak yolunu tutmuşlardır.

Komünistlerin bu faaliyet şekillerini kısaca olsun izah etmek faydalı görülmüştür. Bilindiği üzere komünizmin idare organları esas itibariyle (Komüntern) ve (Profintern) diye iki büyük siyasi ve iktisadi teşkilât üzerine kurulmuş bulunmaktadır. Bütün dünyadaki komünist partilerinin birliğinden doğan büyük bir beynelmil komünist inkişap teşkilâtı olan ve asıl ismi üçüncü komünist enternasyonalı olup kısaltılarak (Komüntern) denilen ve yine bütün dünyadaki inkişapçı amele birliklerinin, meslektaş ittifaklarının beynelmil birliği olup asıl adı (Kırmızı meslektaş birlikleri enternasyonalı) ve kısacası (Profintern) denilen bu iki teşekkülün merkezi Moskova'da olduğundan her memleketteki bu neviden teşekkülleri dahi Moskova idare etmektedir.

Komüntern bu gaye için daha ziyade siyasi sahada ve komünist partileri işleriyle, Profintern ise iktisadi sahada ve meslektaş birlikleri (Sendikalar) ile beraber çalışıyorlarsa da aralarında sıkı münasebet ve irtibat bulunmaktadır.

Dünya komünist teşkilâtı gibi memleketimizdeki gizli komünist partisi de bu iki ana temel üzerine kurulmuş ve diğer teşkilât kollarını ona göre tanzim ederek faaliyetini hızlandırmıştır.

1919 yılında Mustafa Suphi ve arkadaşlarının Bakû'da 1920 de Bâytar Salih Hacıoğlu ve arkadaşlarının Ankara'da ve 1919 da Doktor Şefik Hüsnü ve arkadaşlarının İstanbul'da kurdukları (Türkiye Komünist, Türkiye Halk İştirakiyun - Türkiye Sosyalist İşçi ve Köylü) partilerinin faaliyetleri hep bu esaslar üzerine kurulmuştur. 25 seneden beri memleketimizde görülen işçi hareketleri de Profintern sendikalistleri tahrikâtının tesiri altında kalmışlardır. Komüntern de Türkiye Komünist Partisini temsil eden mürahasaların bulunduğu bilindiği gibi, Türkiye amele birliklerinin Profintern'de azalarının bulunduğu da kendi vesikaları ile açıklanmıştır.

Türkiye Komünist Partisi 25 yıl önce açık çalışma şeklinden gizli çalışma şekline intikal edince bütün faaliyetini ve çalışma usulleri ile yayın vasıtalarını bu gizlilik prensibine uydurduktan başka kanun dışı bırakılan partilerinin kollarını maskeli adlar altında çalışmalarına ve bu suretle zabita kuvvetlerini şaşırtmaya halkı ve hele gençliği hileli ve aldatıcı yollarla zehirlemeye ve kandırmaya önem vermiştir. Nitekim son yıllarda memleket içinde başhyan demokrasi hareketlerini de istismar ederek (İleri gençler, ileri demokrat, ileri demokrasi, Atatürk'çü, Anayasanın tam tatbiki, Anti-faşist, vurguncularla mücadele, günün meselleri.. gibi) adlar ve fikirler arkasında yine ortaya çıkmışlardır. Bütün maksatlarının memleket içinde huzursuzluk yaratmak, milli birliği bozmak, halkı Devlet idare ve otoritesine karşı koyabilecek şekilde kinleştirmek ve hazırlamak ve bu işi bir ihtilale kadar götürüp iktidarı ele almak için bekledikleri fırsat ve imkânları temin etmek olduğu, eskiden beri yayınladıkları gizli broşürlerden ve yaptıkları propagandalardan başka, son defa partilerin kapatılması ile ele geçen yazılı vesikalardan anlaşılmıştır.

Komüntern'in lâğvedilmiş olmasının ifânı ve komünform adının ortaya atılmış bulunması yukarıda izah olunan çalışma esasları ile, kaynak ve organları asla değiştirmemiştir. Çünkü gayeye varmak için her türlü hile ve vasıtaya müracaat etmek komünistlerin kabul ve taktik ettikleri bir metottur.

Komünistlerin bunlardan başka dünya çapında olduğu kadar memleketimiz için çok tehlikeli olan ve bütün demokrat ve hür devletler tarafından vesikalarla tesbit olunarak yayımlanan faaliyetleri de şunlardır:

- Milli birliği yıkmak;
- Milli istiklâl ve hâkimiyeti kaldırmak;
- Vatan bütünlüğünü parçalamak;
- Bu üç kütsi umdeyi ortadan kaldırmak için tuttukları yollarda yine sırasıyla:
 - Milli menfaatlere aykırı hareket etmek;
 - Yabancı bir devlet hesabına casusluk yapmak;
 - Yabancı bir devlet hesabına sabotaj yapmak;
 - Yabancı bir devlet hesabına beşinci kol olmak.

Faaliyetleridir ki, hukuki vasıfları itibariyle bunlar (Milli birliğe, milli müdafaa ve vatana hiyanet) suçlarıdır.

Hükümetin 25 yıldan beri aldığı tedbirlere ve ceza kanunlarına konulan cezai müeyyidelere rağmen komünistlik faaliyetinin, teşekküllerinin ve çalışma metotlarının önüne geçilmesine muvaffak olunamadığı ve aksine olarak yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı, bu faaliyet ve teşkilatlanmalarına hız verdikleri, birçok gizli veya kısmen açık matbuatlar ve broşürler dağıtarak yayımlarda buldukları, birçok vatandaşları zehirledikleri ve bu işleri sistemli metotlara bağlamış buldukları artık sabit olmuş hakiki olaylardır.

Marazi ve içtimai hastalıklarla, bunların azlığı veyahut çokluğu veya çeşitliği karşısında nasıl yeni yeni sıhhi, idari ve kanuni tedbirlere acele başvurmak icabediyorsa, komünizm hastalığı ve yeni idari, kanuni şiddetli ve önemli tedbirlere başvurmak zamanı gelmiş bulunmaktadır ki, bunlar aşağıda sırasıyla gösterilmiştir:

Kanuni tedbirler :

Bugün mevcut mevzuatımızdan Cemiyetler Kanununun 9'ncü maddesi ile komünist partisi kanun dışı bırakıldığından ve Matbuat Kanununun 40'ncü maddesi komünistlik ve anarşistlik hakkında neşriyatta bulunulamıyacağından bahsettikleri gibi Türk Ceza Kanununun 141 ve 142'ncü maddeleri böyle bir parti (Cemiyet) kuranlar, buraya girenler ve bu konu üzerinde propaganda yapanlar haklarında verilecek cezaları da tedvin etmiştir.

Fakat bütün bu memnuiyetlere ve bugüne kadar tatbik olunan cezalara rağmen, komünistlerin nedamet göstermedikleri ve cezadan beklenen nedamet prensibinin elde edilemediği inancına varılmıştır. Her yakalamada eski ve sabıkalı komünistlerin tekrar ortaya çıkması ve mütaaddit defalar cezalandırılmış olanların hükümlülük süresini geçtikten ve serbest bırakıldıktan sonra evvelkinden daha fazla faaliyete geçtiklerinin görülmesi, bu inancı teyit etmektedir.

Bundan başka, evvelce temiz kalmış, vatan ve millet sevgisi taşımış ve bunlara bağlılığı sabit olmuş bir kısım vatandaşları da zehirliyerek arkalarından sürükledikleri onların da kızıl damgasıyla damgalanmalarına ve mahkûm edilmelerine sebep oldukları anlaşılmıştır ki, bunlar üzerinde de durmak en önemli bir konu haline gelmiştir.

İşte bütün bu zaruri sebeplerden dolayı, bugünkü cezai unsur ve müeyyideleri hemen değiştirmek lüzumu hâsıl olmuştur. Tanzim olunan kanun maddelerinde, komünistlerin faaliyetleri içinde bulunan (Vatana, millete, istiklâle hiyanet ve sadakatsizlik) fiillerinden aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmuştur :

- Komünist partilerinin açıkça bilinen yabancı bir merkeze bağlı oldukları;
- Teşkilât ve faaliyetleri içine (Halk tabakaları, Devlet teşkilât kadroları, gençlik, okullar, sendiyalar, işçiler ve işçi toplulukları ve ordunun) alınmış ve buralara sızmış olmaları;
- Bütün cemiyetler, siyasi partiler, kültür kurulları, matbuatlar içine sızmak istemeleri ve hattâ sızmış bulunmaları;

- Kendi partilerinin faaliyet programındaki açık maddeler;
- Millî menfaatlere aykırı hareket;
- Casusluk;
- Sabotaj;
- Beşinci kol;
- Sağ, mutedil ve müfrit sol ve irtica gibi hareketleri körükliyerek memleket içinde gayri-memnunluğu çoğaltmak, anarşi yaratmak, ihtilâle götürmek ve bunların arkasından da iktidarı ele geçirmek gibi amaçların bulunması.

Türk Ceza Kanununun 125 nci maddesi (Devlet topraklarının bütünlüğünü tamamen veya kısmen yabancı bir devletin hâkimiyeti altına koymak, devletin istiklâlini tenkis ve birliğini bozmak ve nihayet hâkimiyeti altında bulunan bir kısım topraklarını Devlet idaresinden ayırmak fiilinden) bahsetmektedir. Böyle bir fiili işleyen failin cezası da ölümdür.

Komünizm umdelerinden en önemlisi, yabancı bir devlet hesabına çalışmak vatan ve milleti onun emir ve idaresi altına koymaktır. Nitekim bunun canlı misalleri artık meydandadır ve tamamiyle anlaşılmıştır.

Türkiye Komünist Partisi faaliyet programının 11 ve 55 nci maddeleri (Millî azlıklardan küt-leleler halinde yaşayanlara devletten ayrılmak hakkını) tanımakta ve (Kürtlerin, Lâzların birer Kürdistan ve Lâziztan adı ile) vatan bütünlüğünü parçalamalarına müsaade etmektedir.

Partilerine dağıttıkları gizli broşürlerde de bunları açıklamışlar ve hattâ gizlice milletvekili adaylarını bile göstermişlerdir.

Casusluk fiili, hazarda 15 seneden başlayın ağır hapis ve fevkalâde hallerde seferberlikte ölüm cezası ile cezalandırılmıştır.

Sabotaj fiilleri, Askerî Ceza Kanununun 59 ncu maddesine göre 8 yıl ağır haptisten ölüm cezasına kadar cezalandırılmaktadır.

Bu durum karşısında artık komünistler, anarşistler ve nehilistler için bugün tatbik edilmekte bulunan Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerindeki unsurları ve cezaları - cezadaki içtimai fayda, adalet ve suçla ceza arasında bulunması lâzımgelen muvazene esaslarına - uygun görmeye mantıki, ilmî ve hukuki imkân kalmamıştır.

İşte bu gerekçeye uyularak ve komünizm içinde esasen mündemiç bulunan unsurlarla Türk Ceza Kanunu hükümleri göz önünde bulundurularak 141 nci maddesinin değiştirilmesi için ilişik kanun teklifi hazırlanmıştır.

Gereğinin yapılmasını rica ederiz.

7 . XI . 1950
Tekirdağ Milletvekili
Sevket Mocan

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ ŞEVKET MO-
CAN VE 53 ARKADAŞININ TEKLİFİ

T. B. M. M. Başkanlığı Yüksek Katına

Tadili için gerekçesi ilişik, Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ediyoruz :

I - Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde — 141.

1. Millî irade ve hâkimiyet, vatan bütünlüğünü, istiklâlini ret veya parçalamak, yabancı Devlet nüfuzu, idaresi altına koymak için, zor ve şiddet kullanmak veyahut kullanmamak suretiyle memleket içinde komünizm ile içtimai bir zümrenin değerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek, içtimai bir zümre veya sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde teşekkül etmiş, iktisadi, içtimai, hukuki, siyasi nizamları yok etmek için açık, gizli veya başka adlarla siyasi parti, edebî, ilmî hukuki, iktisadi, meslekî adlar altında cemiyet kuranlar, tanzim edenler, sevk ve idare edenler, veya bu gibi parti ve cemiyetlerin merkez, il, ilçe, bucak teşkilâtın diğer kollarında başkanlık, idare heyetleri üyeliklerini kabul edenler, takviyeci, irtibatçı gibi görev görenler, hücre, grup teşkil edip idare edenler ölüm cezası ile cezalandırılır.

2. Birinci fıkrada yazılı fiilleri sendikalar, işçi teşekkülleri, işçi çalışma yerleri, Devlet daireleriyle Devlete bağlı, Devletin kontrolü altında bulunan daire, iktisadi teşekküller, okullar ve ordu içinde işliyenler de ölüm cezası ile cezalandırılır.

3. Birinci ve ikinci fıkralarda yazılı fiillere teşebbüs edenler müebbet ağır hapis veya 15 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

4. Birinci ve ikinci fıkralarda yazılı, komünist parti ve bu fikri benimsiyen teşekküllere, cemiyetlere, hücrelere, gruplara girenler, başkalarının girmelerine yardım edenler, vasıta olanlar 15 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

5. Yukardaki fıkralarda yazılı fiillere iştiraki olmaksızın ve fiili daha ağır bir cürüm teşkil etmeksizin, bu fiillerin işlendiğine, işlenmesine teşebbüs edildiğine, işlenmek istenildiği-

ne dair bilgisi olduğu halde kasten veya himaye amacı ile yetkili idari, kanuni katlara haber vermiyenler, bu gibileri bilerek evlerinde veya çalıştığı yerlerde gizliyenler veya Devlet daire veya müesseselerinde, iktisadi teşekküller içinde çalışmalarına, faaliyetlerinin devamına müsamaha gösterenler 5 seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

6. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yazılı fiiller hakkında propaganda yapanlara ölüm cezası verilir.

Bu fiilleri övenlere, iyi gördüğünü söyleyenlere 10 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir.

Eğer bu propaganda, övmek ve iyi gördüğünü söylemek, fiilleri açık veya gizli maksadı anlatacak şekilde örtülenmiş olarak siyasi veya edebî veya meslekî veya iktisadi veya mizahi yazılmış telif, tercüme, iktibas edilmiş matbualar, açık veya örtülü resimler vasıtasıyla yapılırsa eseri veya yazıyı yazarlar, resmi yapanlar, tercüme, iktibas edenler, ölüm cezası ile cezalandırılır.

Mesul müdürlere 5 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir.

Memleket dışında hazırlanmış bu gibi matbualar, yazılar, resimleri memleket içine getirmek, getirmeye vasıta olmak suretiyle propagandaya yardım edenler 15 seneden ve istemiyerek adresine geldiği halde bunları bilerek yaymaya vasıta olanlar 5 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Ayrıca bu gibi matbualarla resimlerin toplattırılmasına, basıldığı yerin beş sene süre ile kapatılmasına hükmolunur.

Bu fıkra hükmüne aykırı olarak tekrar suç işliyenlerin cezaları ile kapatma süresi yarıdan aşağı olmamak üzere artırılarak hükmolunur.

7. Üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda yazılı fiilleri işliyenler sivil memur, askerî şahıslar, Devlet idaresi ve kontrolü altında bulunan daire, müessese, iktisadi teşekküllerde çalışan maaşlı, ücretli memur veya müstahdem ise verilecek ceza yarıdan aşağı olmamak üzere artırılarak hükmolunur.

II - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

III - Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Tekirdağ	Tekirdağ	Tekirdağ	Yozgat	Çorum	Samsun
Ş. Mocaç	Z. Erataman	H. Bingül	H. Uçöz	H. Yemenciler	F. Kesim
Tekirdağ	Kırklareli	Kırklareli	Samsun	Samsun	Samsun
İmza okunamadı	F. Filiz	S. Pekkip	H. Uzer	M. Özkefeli	F. Tüzel
Kocaeli	Çanakkale	İstanbul	Çanakkale		Bolu
S. Önkön	K. Akmanlar	S. Fuad Keçeci	I. Karasioğlu		I. Gülez
Rize	Balıkesir	Tekirdağ	Ankara	İstanbul	Erzurum
K. Balta	E. Güreli	Y. Ziya Tuntaş	A. Gedikoğlu	M. Sarol	E. Karan
Ankara	Kocaeli	Kocaeli	Gümüşane		Niğde
M. Bayramoğlu	Z. Atıç	H. Başak	K. Yörükoğlu		II. Nuri Yurdakul
Kastamonu	Erzurum	Samsun	Afyon K.	Elâzığ	Antalya
II. Tosunoğlu	M. Yazıcı	N. Berkman	B. Oynaganlı	M. S. Yazman	A. Tokuş
Tokad	Urfa	Konya	Çanakkale	Çanakkale	Muğla
M. Önal	C. Öncel	A. Rıza Ercan	B. Enüstün	S. Endik	C. Hünel
Mardin	Tokad	Konya	Muş	Antalya	İsparta
A. Bayar	A. Gürkan	M. Ali Ülgen	F. Kılıçlar	B. Onat	S. Bilge
					R. Özdeş

Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakcioğlu ve iki arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 515 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/219)

1 . V . 1951

T. B. M. M. Başkanlığına

Türk Ceza Kanununun 515 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifimizi gerekçesi ile birlikte ekli olarak takdim ediyoruz.

Gereken muamelenin yapılmasını rica ederiz.

Çorum Kars Kütahya
H. Ortakcioğlu A. Çetin S. S. Nasuhioğlu

GEREKÇE

T. C. Kanununun 515 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki teklifimizin gerekçesi. Son günlerde birçok vatandaşların köy ve be'ediye'erin hükmi şahsiyetinde bulunan veya öteden beri köy ve helde sâkinlerinin istifadesine terk edilmiş olan mera, meydan, harman yeri, yol ve sulak gibi müserrek gayrimenkullere şimdiye kadar görülmemiş surette tecavüzler vâkı olmaktadır. Bu failer hem tecavüz hem tasarruf hem de mülk edinmek gibi türlü maksatlarla işlenmektedir. Maksat ve gayesi ne olursa olsun bu yerlere tecavüz eden, tasarrufta bulunan ve sürenlerin bu fıkra ile cezalandırılmaları uygun bulunmakta ve mühim bir boşluğu doldurmuş olacaktır. mevcut 2311 sayılı Kanun ve bu maddenin birinci fıkrası ihtiyacı karşılamamaktadır. Bu gibi suçlar o kadar çok işlenmektedir ki faillerini muhtar ve belediye başkanlarının şikâyet yoluyla takip etmelerine de imkân kalmamıştır. Bu fıkra kabul edildiği takdirde re'sen takibe tâbi olacak ve muhtar ve belediye başkanı da türlü tesirlerden kurtulmuş olacaktır. Bu itibarla teklifimizin Kamutayın tasvibine arz edilmesini rica ederiz.

**ÇORUM MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN ORTAK-
CIOĞLU VE İKİ ARKADAŞININ TEKLİFİ**

*Türk Ceza Kanununun 515 nci maddesine bir
fıkra eklenmesi hakkında Kanun*

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 515 nci
maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir:

Köy veya belediyelerin mülkiyetinde veya
hüküm ve tasarrufunda bulunan ve öteden beri
köy ve belde sâkinlerinin istifadelerine terk edil-
miş olan mera, meydan, yol, harman yeri ve su-
lak gibi gayrimenkuller.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı
yürütür.

**Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türk Ceza Kanununun 567 ve 568 nci maddelerinin deęiřti-
rilmesi hakkında Kanun teklifi (2/285)**

T. B. Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türk Ceza Kanununun 567 nci ve 568 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifimi
gerekçesiyle birlikte sunuyorum.

Gereken işlemin yapılmasını rica ederim.

Burdur Milletvekili
Mehmet Özbey

GEREKÇE

Cemiyetin gerek ahlâki gerekse iktisadî ve gerekse ahlâki bünyesini kamatıcı şekilde yaralayan âmil-
lerin başında kumar gelir. Bu kadar tahribatı büyük olan kumar oynuyana ve oynatana hali hazır-
daki mevzuatımızda mevcut ceza miktarı; fiilin cemiyet bünyesindeki tesiriyle kabili telif olmayacak
derecede hafiftir. (Meselâ bir günden bir aya kadar hapis, bir liradan 50 liraya kadar ceza alınır).
Görülüyor ki; bu cezalar yok denecek derecede hafiftir. Bu sebeple memlekette şehirlerden köylere ka-
dar sırayet ederek her aile ocagını gerek iktisadî ve gerek ahlâki bakımdan ve aile rabıtalarını sars-
mak suretiyle acı tesirlerini maalesef gördüğümüzü itiraf edelim. Bunun için Ceza Kanunundaki bu
suçlara mevzu cezaların artırılması icâbetmektedir. Maalesef Türk Ceza Kanununun mevzuunda zabı-
ta takibatı küçük kahvelere ve basit kumar oyunlarına tekâsüf etmiştir. Mahalle aralarında kâğıt, fin-
can gibi kumarlar da birçok şehirlerimizde salgın halini almıştır. İctimai menfaat ve hâdisatın kumar
hakkında mevzu Ceza Kanununun müeyyidelerine ait maddeler kâfi görülmeyip bu müeyyidelerin as-
gari hadlerini artırılması cemiyetimizi ahlâki bakımdan icâbetmektedir. Türk Cemiyetini bir kurt gi-
bi kemfiren o âfetten ne derece uzak bulundurursak o kadar hayırlı ve faydalı bir iş yapılmış olacaktır.
Tamamen vatanının nef'ine olan ve Türk ahlâkına hizmet eden bu Kanunun kabulünü rica ede-
rim.

(S. Sayısı : 264.)

BURDUR MİLLETVEKİLİ MEHMET
ÖZBEY'İN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun 567 nci ve 568 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

BİRİNCİ MADDE — Türk Ceza Kanununun 567 ve 568 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 567. — Her kim umuma mahsus veya umuma açık yerlerde kumar oynatır veya oynatmak için yer gösterirse bir haftadan bir aya kadar hapis cezası ile 50 liradan 100 liraya kadar para cezasına;

ve tekrerrüri halinde bir aydan altı aya kadar hapis cezası ve 100 liradan 500 liraya kadar para cezasına mahkûm olur.

Kumar oynanan yerde bulunup kumar oynamaya yarıyan veya kumar oynamaya tahsis olunan mevad ve alât ile ortada bulunan eşya ve para zapt ve müsadere olunur. Fail,

1. Bu fiilleri itiyat edinmiş bulunduğu,

2. Birinci fıkrada beyan olunan kabahatin irtikâbında,

Kumar oynayanlara karşı bango tutan olduğu takdirde yukarda zikrolunan cezalar iki misli artırılır.

Madde 568. — Her kim yukarıki maddede beyan olunan kabahate iştirak etmeksizin umumi veya umuma açık mahalde kumar oynarsa :

Bir haftadan bir aya kadar hapis cezası ile 50 liradan 100 liraya kadar para cezasına; ve tekrerrüri halinde bir aydan altı aya kadar hapis cezası ve

100 liradan 500 liraya kadar para cezasıyla mahkûm olur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Tekirdağ Milletvekili Şevket Mocan ve arkadaşlarının 2/37 sayılı kanun teklifine ek

29 . 5 . 1951

T. B. M. M. Başkanlığı Yüksek Katına

Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin tadili hususunda takdim olunan kanun tasarılarının gerekçesindeki aynı esbaba dayanarak Adalet Encümenince kabul edilen 141 nci maddenin son şeklinin birinci fıkrasına ilişik fıkranın ilâvesini arz ve teklif ediyoruz.

(Bu fiilleri işliyenler (merkez icra) ve vilâyet başkan, sekreter, takviyeci, irtibatçı işeler veya bu fiiller seferberlik veya harb halinde islenirse ölüm cezası verilir.)

Tekirdağ	İstanbul	Afyon K.	Gümüşane	Zonguldak	Balıkesir
Ş. Mocan	M. Sarol	B. Oynaganlı	C. Baybura	R. Sivişoğlu	S. Yırcalı
Antalya	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Sivas	Çanakkale
A. Tokuş	F. Filiz	Z. Erataman	M. Özkefeli	B. Taner	S. Endik
Kırşehir	Balıkesir	İsparta	Bolu	İsparta	Balıkesir
R. Özdeş	A. Kocabıykoğlu	İ. Aksu	F. Belen	K. Demiralay	A. F. İşeri
İstanbul	Samsun	Kayseri	Kayseri	Afyon K.	İstanbul
S. F. Keçeci	N. Berkman	A. R. Kılıçkale	İ. Kirazoğlu	K. Özçoban	A. Topçu
Samsun	Trabzon	Bilecik	Afyon K.	Niğde	Kocaeli
F. Kesim	M. Goloğlu	T. Oran	S. Kerem	H. N. Yurdakul	S. Önhon
Çorum	Samsun	Tokad	Konya	Maras	Bursa
H. Ortakçıoğlu	İ. Işın	M. Özdemir	Z. Ebüzziya	A. Aytemiz	A. Erozan

Bolu	Kütahya	Erzurum	Çanakkale	Seyhan	Seyhan
M. Dayıoğlu	Y. Aysel	E. Karan	B. Enüstün	S. Serçe	R. O. Arık
Kayseri	Antalya	Manisa	Çanakkale	Balıkesir	Balıkesir
M. Özdemir	A. Tekelioğlu	M. Kurbanoğlu	E. Kalafat	S. Başkan	Y. Pelvan
Samsun	İstanbul	Tokad	Konya	Antalya	Manisa
H. Uzer	F. Saymer	M. Önal	H. Ölçmen	İ. Subaşı	S. Mihçioğlu
Afyon	Kütahya	Kayseri	Aydın	Balıkesir	Yozgad
A. Güler	İ. S. Özgen	F. Apaydın	E. Menderes	M. Erkuyumcu	Y. Karşoğlu
Çanakkale	Zonguldak	Mardin	Ankara	Denizli	Bolu
K. Akmanlar	I. R. Incealemdaroğlu	C. Öztürk	O. Ş. Çiçekdağ	F. Karabudak	Z. Danışman
Ankara	Bolu	Denizli	Bitlis	Denizli	Kars
R. Eren	M. Dayıoğlu	F. Başaran	S. İnan	E. Şahin	L. Aküzüm
Denizli	Niğde	Zonguldak	Balıkesir	Giresun	Urfa
R. Tavashoğlu	F. Köşkerioğlu	H. Balık	M. Tuncay	A. Tüfekcioğlu	R. K. Timuroğlu
Afyon	Kocaeli	Samsun	Sivas	Mardin	Kastamonu
G. Yiğitbaşı	M. Kavalcioğlu	S. Uluçay	N. Ağacıkıoğlu	A. Bayar	S. Kerimzade
Rize	Sivas	Amasya	Kastamonu	Zonguldak	Zonguldak
İ. Akçal	H. Yüksel	İ. Olgaç	R. Taşkın	C. Kıpçak	F. Açıksöz
Ankara	Zonguldak	Muş	Ankara	Manisa	Trabzon
S. Adil	A. Boyacıgiller	F. Kılıçlar	F. Seyhan	N. körez	T. Koral
Çanakkale	Mardin	Kars	Konya	Hatay	Çorum
N. İyriboz	A. Uras	A. Çetin	M. Obuz	A. Cilli	A. Başbüyük
Urfa		Antalya	Urfa		Urfa
F. Ayalp		Okunamadı	C. Öncel		Ö. Cevheri

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 1/103, 2/37, 219, 235

Karar No. 62

1. VIII. 1951

Yüksek Başkanlığa

Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığına hazırlanmış Bakanlar Kurulunun 25. II. 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulmasına karar verilmiş olan kanun tasarısı ile aynı kanunun 515. ne maddesine bir fıkra eklenmesine dair Çorum Milletvekili Hüseyin Ortaker-oğlu ve 141. ne maddesinin değiştirilmesi hakkında Tekirdağ Milletvekili Şevket Moacan ile 53. arkadaşları ve yine aynı kanunun 567 ve 568. ne maddelerinin tâdiline mütedair bulunan Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in kanun teklifleri komisyonumuza havale edilmesi üzerine, Adalet Bakanı ve Bakanlık temsilcileriyle teklif sahipleri hazır oldukları halde incelendi:

Tasarı ve teklifler mezedilerek hepsinin birlikte müzakere edilmesi ve neticede hazırlanacak tek metnin Yüksek Meclise sunulması komisyonumuzca kararlaştırıldıktan ve teklif sahibi Milletvekilleriyle Adalet Bakanlığı temsilcisi tarafından verilen izahat da dinlendikten sonra yapılan müzakerede:

1. Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163. üncü maddeleri muhtelif tâdillere tâbi tutulduğu halde bu madde hükümlerinin, cemiyet içinde gittikçe genişlemek istidadını gösteren yıkıcı ve bozguna faaliyet ve cereyanları tamamiyle men ve tenkil etmekten uzak bulunduğu görülmüştür.

Menşeyini hariçte bulan ve yurdumuzun istiklalini ve yurddaşların hak ve hürriyetlerini yok etmek gayesini güden bu gibi faaliyetler, asıl maksat ve gayelerini gizlemek için muhtelif kisvelere bürünerek türlü nam ve şekiller altında tezahür ettiği halde Ceza Kanununun tetkik mevzuu olan 141, 142 ve 163. ne maddelerinin ihtiva ettiği hükümlerin kifayetsiz bulunduğu ve bu maddelerin ezeümle;

a) İhtiva ettiği hüküm ve tadiller bakımından vuzuhtan âri olduğu;

b) Cemiyet için tehlike arzeden birçok faaliyetleri menedecek şümulde bulunmadığı;

c) Ceza müeyyidelerinin kâfi gelmediği;

Neticesine varılarak bu maddelerin hali hazır ihtiyacına uygun bir hale getirilmesi zarureti hâsıl olmuştur.

2. Türk Ceza Kanununun 192. ne maddesi, bir kimsenin namusunu ihlâl edecek veya itibarını bozacak bir maddeyi matbuat vasıtasıyla ifşa veya isnat etmek tehdidi ile para alan veya sair menfaatler temin eden veya bu fiillere teşebbüs edenler haklarında cezai müeyyideleri ihtiva ettiği halde aynı filleri bir kimsenin şöret veya servetine zarar vermek veya muayyen bir hususun isnadı haricinde şeref ve haysiyetine tecavüz teşkil edecek neşriyatla bulunmak tehdidi ile işliyenler haklarında bu maddede bir hüküm sevkedilmemiş bulunması itibariyle bu noksanın da ikmali derpiş edilmiştir.

3. Yine Türk Ceza Kanununun mülga 265. ne maddesinde, ordu ve zabıta kuvvetlerine tahsis edilmiş olan silâhlar, yasak silâhlardan sayılmış iken bu maddenin 5434 sayılı Kanunla değiştirilmesi sırasında bu hususun nazara alınmadığı anlaşıldığından işbu noksanlığı telâfi için gerekli tadilat yapılmıştır.

IV - Günden güne artan ve genişliyerek içtimai bünyemizde daha vahim bir yara açmak istidadını gösteren uyuşturucu maddelere ait her türlü suiistimali şümuliyle önlemek için esaslı ve ciddi tedbirler alınması ve bu husustaki kanun hükümlerinin bugünün ihtiyacı ve icaplarına uygun bir hale getirilmesi zaruri bulunmuştur. Filhakika halen yürürlükteki kanunun 403. ne maddesinde uyuşturucu maddelerin imali hakkında verilen ruhsatnamede tesbit kılınan vasıflara mugayir olarak bunların imal edilmesi suç sayılmamış olduğu gibi yine bu maddelerin doğrudan doğruya imal, ithal ve ihracının da ağır neticeler husule getirmesine rağmen bu fiiller, mezkûr maddeleri satan, satın alan veya bulduranlar ile aynı ceza müeyyidesine tâbi tutulmuştur.

Bundan başka, bu fiillerin işlenmesi için teşekkül vücuda getirilmesi, veya meslek, sanat veyahut maişet vasıtası haline sokulması veya 18 yaşından aşağı çocuklarla ceza ehliyetini haiz bulunmayan kimselerin bu suçların işlenmesinde kullanılması halleri de tedvin edilmemiş olmakla beraber, umumiyetle mevzu hakkındaki ceza müeyyidelerinin esasen nâkıs bulunduğu tatbikat neticelerinden anlaşıldığı eihetle mezkûr noksanları da ihtiva etmek üzere gerekli tadilat yapılmıştır.

V - Türk Ceza Kanununun hakaret ve sövmeye mütaallik 480, 482 ve 486 nci maddelerinin ihtiva ettikleri hükümler arasında âhenk ve tenazurun sağlanması ve bu husustaki ceza müeyyidelerinin de işlenen fiilin ağırlık derecesine göre ve husule getirdiği tesirler kıstasa alınarak âdil nispetler dairesinde tanzimi gerekli görülmüştür.

VI - Hırsızlık suçlarının çoğaldığı ve bu yüzden emniyet ve asayişin bozulduğu ve yurttaşların da zararlara mâruz kaldığı dikkat nazara alınarak bu kabül suçlara ait hükümlerin daha müessir bir hale getirilmesi için Türk Ceza Kanununun 491, 492 ve 493 ncü maddelerinde icabeden tadillerin yapılması doğru bulunmuştur.

VII - Köy hükmi şahsiyetine ait olup köy sakinlerinin istifadesine terk edilmiş bulunan mera, meydan, harman yeri, yol ve sulak gibi gayrimenkulere son günlerde tevcih edilen tarruz ve tecavüzlerin çoğaldığı müşahede kılındığından bu tecavüzlerin önlenmesi için 513 ncü maddede icabeden değişiklik yapılmıştır.

VIII - Bir cemiyetin bünyesinde esash tahribat yapan âmiller meyhanında kumar iptilâsının bulunduğu da şüphe yoktur. Böyle olduğu halde Türk Ceza Kanununun 567 ve 568 nci maddelerinde bu fiiller için tâyin edilmiş olan cezaların çok hafif olduğu ve beklenen terhibi husule getirmediği görüldüğünden bu suçlara ait müeyyidelerin de müessir bir hale getirilmesi lüzumlu görülmüştür.

Yukarda yazılı sebeplerle Türk Ceza Kanununun 87, 141, 142, 163, 192, 265, 311, 312, 403, 404, 406, 421, 480, 482, 486, 491, 492, 493, 513, 567 ve 568 nci maddelerinin değiştirilmesine mütaallik bulunan tasarı ve teklifler esas itibarıyla kabul edilerek bu maddeler üzerinde ko-

misyonomuzca yapılan tadiller ait olduğu bentlerde gösterilmiş olup; şukadar ki, mahsus bendinde izah edilen sebeplerden dolayı 269 ve 270 nci maddeler ile teklif olunan hükümlerin reddine karar verilmiştir.

Şevket Mocal ve arkadaşları tarafından 141 nci maddenin tadiline dair verilen teklifin; elyevm Ceza Kanununda mevcut hükümlerden bâzılarını ve bu meyanda ölüm cezasını da muhtevi bulunduğu anlaşılmıştır.

Komisyonca ahiren kabul olunan bu maddenin yeni şekli, işbu teklifle başlıca kasdolunan hususları etrafiyle ihata eden esaslarla tanzim olduğundan, teklifin heyeti umumiyesiyle reddi derpiş olunmuştur. Bu meyanda ölüm cezası da prensip bakımından kabule şayan görülmemiştir. Zira; Ceza Kanunu ile müeyyide altında bulunan memnu fiillere aledderecat tertip olunan cezaların nispet ve miktarlarına göre, ölüm cezasının kabulünde âdil bir nispetin temin edilemeyeceği aynı zamanda mütalâa edilmiştir.

Komisyonumuzca maddelerin metinlerinde yapılan değişiklikler.

Madde 1 : Hükümet tarafından tevdi olunan tasarıun işbu maddesinde yazılı Ceza Kanununun 269 ve 270 nci maddeleri, komisyonca halen tatbikte bulunan şekilleriyle ipka edildiğinden bu maddeleri gösteren rakamlar metinden çıkarılmış ve diğer tekliflerin Hükümet tasarı ile birleştirilmesine dair verilen karara uyularak maddeye 513, 567, ve 568 rakamları ilâve edilmiştir.

Madde 87 : Hükümet teklifi aynen kabul edilmiştir.

Madde 141 :

1. Bent - (Birleşme) tâbiri, kanunlarımızda bir ıstılah olarak geçmemiş olduğundan, bunun yerine (cemiyet) tâbiri ikame edilmiş ve bu maddenin 9 ncü fıkrası ile de (Cemiyet) in tarifi yapılmıştır.

Bentte geçen (teşebbüs) kelimesi, her ne kadar Ceza Kanunundaki ıstılah mânası ile alınmamış ise de tatbikatta yanlışlığa mahal kalmamak üzere ve aynı zamanda suçun mahiyeti de göz önünde tutularak, (teşebbüs) sahasına intikal etmemiş olan zararlı faaliyetlerin de karşılanması için, kaldırılmış ve yerine (tevessül) tâbiri ikame olunmuştur.

Bu bentte tesbit olunan fiillerin cemiyet

bünyesinde husule getireceği tesir ve akisler itibariyle Hükümet teklifindeki ceza miktarı kâfi görülüyerek ağır hapis cezası başlangıç sekiz yıla müntehası da 15 yıla kadar artırılmıştır.

2. Bent - Bu bentteki (Devletin) kelimesi; tahdidî bir mânaya muzaf olabileceği mülâhaza edilerek bu mefhumu şümuliyle ifade etmek için, (Devlet) olarak düzeltilmiş ve (Siyasi) den sonra gelen (veya) tefrik edatı kaldırılmış. (Siyasi - Hukuki) nizamların bu bentteki cürüm vasfına nazaran yekdiğeriyle murtabit bulunmasından dolayı rabita varı konarak (Siyasi ve Hukuki) şeklinde tashihe tâbi tutulmuştur.

Yukardaki fıkrada olduğu gibi (Birleşme) ve (teşebbüs) kelimeleri (Cemiyet ve tevessül) kelimelerine tebdil edilmiştir.

3. Bent - Bu bentte yer almış olan (Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan cemiyetlere) mütaallik hüküm, mahiyeti itibariyle 4 numaralı bendin muhtevasına dâhil bulunması hasebiyle bu bentten çıkarılarak dördüncü bende ilâve olunmuş, ahenk ve tenazuru temin sadedinde (Birleşmeler) tâbiri (Cemiyetler), (teşebbüs) tâbiri de (tevessül) olarak değiştirilmiştir.

4. Bent - Bu bent, Hükümetin teklifi vehile kabul edilmiş olmakla beraber 3 numaralı bentten çıkarılan (Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan cemiyetlere) mütaallik hüküm ilgisi itibariyle bu bende alınmıştır.

5. Bent - 1, 2, 3, bentlerde yazılı cemiyetlere girenler için Hükümet tasarısından teklif olunan ceza, diğer hükümlerle nispet gösterilerek beş yıldan 12 yıla kadar artırılmış ve 4 nevi bentteki ceza aynen muhafaza edilmiştir. (Birleşmeler) tâbiri de (Cemiyetler) şekliyle düzeltilmiştir.

6. Bent - Hükümet teklifinin altıncı bendinde zikredilen (Cebir unsuru) esas itibariyle birinci bentte kabul edilmiş olduğundan bu bent ile sevkedilen hükmün mevzuu, bu sebeple kalmadığı cihetle altıncı bent tayyedilmiştir.

7. Bent - Bu bent muhtevi olduğu hükümler itibariyle aynen kabul edilmiş ancak vuzuh temini bakımından lüzumlu görülen redaksiyon tashihat yapılmıştır.

Bu bentte yazılı suçların ordu içinde veya ordu mensupları arasında ve askerî fabrika ve mü-

esseselerde işlenmesi halinde dâhi cezanın artırılacağına dair hüküm konulması teklif edilmiş ise de bu kabil hallerde cezanın teşdidini hedef tutan Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin B bendi mahfuz bulunduğu cihetle ayrıca bir hüküm ilâvesine mahal görülmemiştir.

8. Bent - Bu bent ile tesbit edilen fiillerin esasen müstakil birer suç bulunmasından dolayı, mürtekiplerinin mahkâmiyetleri halinde umumi hükümlerin tatbiki daha uygun görülmekle bu bendin tasardan çıkarılmasına karar verilmiştir.

9. Bent - Bu maddede yazılı suçları işleyenlerden biri suçu ve faillerini kovuşturmaya başlamadan önce yetkili makamlara bildirdiği takdirde hal ve şartlara nazaran cezanın mahkemeye kısmen veya tamamen kaldırılabilceğini bu bendin hükümleri tazammun etmekte ise de, Komisyonda yapılan müzakere sonunda tebellür eden kanaate nazaran ihbarın tahkikatın her safhasında yapılması halinde suçu ve suçları meydana çıkarması bakımından her suretle fayda sağlıyacağı düşünülerek bu bapta tevsiyan hüküm vaz' edilmiştir.

10. Bent - (Yeni bent sekiz). Hükümet tasarısında olduğu gibi kabul edilmiştir.

Bu maddede yazılı cemiyet tâbiri ile, Cemiyetler Kanununun kabul ettiği mânada teşekkül etmiş cemiyetler kasdolunmuştur. Bu itibarla maddede cemiyet tâbirlerinden anlaşılacak mânaya vuzuh ve sarahat vermek bakımından bu maddedeki cemiyetin izahı ilâve edilen 9 ncu bent ile yapılmıştır.

Madde : 142 —

1. Bent - Bu bendin (Devletin siyasi veya hukuki) şeklindeki ibaresi, 141 nci maddenin gerekçesindeki sebeplere müsteniden (veya) kaldırılarak bu iki mefhumu bağlayan (ve) rabita edatının ilâvesiyle düzeltilmiş, ceza miktarları da evvelki müeyyidelerle ahenk ve tenazuru temin için 2 ilâ 6 yıl ağır hapis cezası yerine (3 ilâ 8) yıl ağır hapis cezası olarak ikame edilmiştir.

2. Bent - Bu bentteki (Muhالیf) kelimesi kaldırılmış ve beyanda ittirağı teminen (aykırı) olarak kabul edilmiştir.

Yine bu bendin, (Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kaldırmak) ibaresi de bu maddenin üçüncü bendi ile alakalı görüldüğünden mezkûr bende nakli yapılmıştır.

3. Bent - Bu bendin ilk kısmına ikinci bentten nakledilen (Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kaldırmak) fıkrası ilâve edilmiş ve cezanın münteha haddi de iki yıldan 3 yıla çıkarılmıştır.

4. Bent - 141 nci maddenin altıncı bendi ile mütenazır olarak bu bendin hükmü tamamen tayyedilmiş ve bu maddenin 1 ve 2 nci bentleriyle 3 ncü bendinde tavsif edilen suçların mahiyetleri ve cemiyet bünyesinde husule getireceği tesirler nazarı itibara alınmak suretiyle cezai müeyyideler vaz'edilmiş ve bent bu esaslara göre yeniden tanzim edilmiştir.

5. Bent - Bu bent 141 nci maddenin yeni 6 ncı bendine mâtuf olduğundan, bendin metnindeki 7 rakamı 6 rakamına tahvil edilmiştir.

6. Bent - Bu bentteki (yayın) kelimesi yerine Basın Kanununda kullanılan terime uygun olarak (neşir) kelimesi ikame olunmuştur.

7. Bent - Bu bentte yapılan tadilât 141 nci maddenin 9 ncü (muaddel 7 nci) bendinde yapılan değişikliğin aynı olduğundan mucip sebepleri tekrar edilmemiştir.

9. Bent - (Yeni sekizinci bent):

Hükümetin tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Madde 163 :

1. Bent - Bu bentteki (Dini esas ve itibarlara) ibaresindeki (itibarlara) kelimesinin tahrir ve tabii hatası olduğu anlaşıldığından (itibarlara) kelimesi bendin sıyakından anlaşıldığı gibi (inançlar) olarak düzeltilmiştir.

(Birleşmeler ve teşebbüs) terimleri de 141 ve 142 nci maddelerde olduğu gibi (cemiyet) ve (tevessül) şekilleriyle kabul edilmiştir.

2. Bent - Bu bentteki (birleşmelere) tâbiri yukarıda izah olunan sebebe müsteniden (cemiyetlere) kalbedilmiştir.

3 ve 4. Bent - Bu bentlerle sevk edilen hükümler 141 ve 142 nci maddelerde zikredilen mucip sebeplere uyularak ahengi sağlamak için kaldırılmıştır.

5. Bent - Bu bendin birinci fıkrası aşağıdaki altıncı bende, alâkasından dolayı nakledilmiştir.

6. Bent - (Yeni 3 ncü bent) Hükümet tasarısında, beşinci bendin birinci fıkrasından sonra gelen ve (lâikliğe aykırı olarak) diye başlayan fıkrada beyan olunan hükümlerin alâka ve irtibatı mevcut bulunmadığı dikkat

nazarına alınarak, 2 nci fıkranın yeni 3 numaralı bent olarak tertiplenmesi uygun görülmüştür.

Metindeki (itikatlara) tâbiri de evvelki tadilâta mütenazır (inançlara) olarak tashih edilmiştir.

7. Bent - Bu bentte tavsif edilen fiillerin mahiyeti itibarıyla kaldırılması komisyonea uygun görülmüştür.

8. Bent - (Yeni beşinci bent) bu bentteki (Yayın) kelimesi Basın Kanunundaki terime telif olunarak (neşir) şeklinde değiştirilmiştir.

9. Bent - (Yeni dördüncü bent) bu bentteki 7 rakamı 6 olarak tashih edilmiştir.

(Yeni altıncı bent) - Bu maddenin Hükümet tarafından sevk edilen beşinci bendinin birinci fıkrası hükmü, ahiren tertiplenen bu maddede altıncı bent olarak yer almıştır.

Bu bentte yapılan tadilât 141 nci maddenin 9 ve 142 nci maddenin 8 nci bentlerinde tevsiyan yapılan değişikliğin aynıdır, mucip sebeplerde tekrarına mahal görülmemiştir.

Yine maddede tadat edilen fiillerden mahiyeti itibarıyla 141 nci maddenin 9 ncü fıkrası hükümlerinin de tatbiki gerektiğinden maddeye bu dairede bir fıkra eklenmiştir.

Madde 192 : Bu madde Hükümet gerekçesindeki esaslar dairesinde aynen kabul edilmiş, yalnız cezanın altı aydan ibaret olan başlangıç haddi fiilin mahiyeti dikkate alınarak (Bir) yıla çıkarılmıştır.

Madde 269 ve 270 : Ceza Kanununun hükümleri meyanma, matbuata mütaallik bazı suçların ithali ve bir madde numarası verilmesi düşüncesiyle, merivette bulunan 269 ncü maddeye 270 nci maddeler birleştirilerek bu suretle tasarıdaki 270 nci maddedeki mevzu bahis fiiller bu yolda tesbit olunmuştur.

Ancak yapılan müzakereler sonunda Ceza Kanununa, işbu 270 nci madde ile ithal ve ilâvesi teklif olunan hususların, 5680 sayılı Kanun gereğince ilga edilen eski Matbuat Kanununun 30 ncü maddesinin aynen tekrarından ibaret bulunduğu ve Basın Kanununun istihdaf ettiği hükümlere de muğayyereği anlaşıldığı gibi esasen bahsi geçen 30 ncü maddenin ilgasından sonra gúzeran eden kısa müddet zarfında da bu maddenin yeniden ihya ve kabulünü tazammun ettiren ahvalin de mevcut bulunmadığı müşahade

olunarak her iki maddede dahi tasarıdan çıkarılmış ve hali sabık muhafaza edilmiştir.

Madde 311 : Bu maddenin (başkasını bir suç işlemeye) dair olan ibaresi (bir suçun işlenmesini) şeklinde tadil edilmiştir.

Bu tadildeki saik Ceza Kanununun 64 nci maddesindeki azim ve tahrik unsurlarıyla iltibasa mahal kalmaması içindir.

Madde 312 : Bu maddenin metninde yer alan tahrik ve (tahrir) kelimeleri medlulleri itibariyle aynı mânâyı tazammun ettiklerinden (tahrir) tâbiri (tahrik) olarak kabul edilmiş ve metinde (tahrik) kelimesi tekerrür ettiği için birinci (tahrik kaldırılmıştır).

Madde 403 : Hükümet tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Madde 404 : Bu maddenin birinci bendindeki (halk) tâbirinin şümuliyle tefsire tâbi tutularak yanlış mânaya hamledilmemesi için bu tâbir kaldırılmış ve maddeye vuzuh vermek sadedinde (bir veya daha ziyade kimseleri) esas ikame olunmuştur.

Yine maddede metninde, mezkûr (kullanılması) kelimesinden sonra gelen (teşvik eden) tâbirinin de (kolaylaştırıcılar) unsuruyla tedâhül etmemesi ve maddeye daha geniş mâna verilmesini teminen gerekli tadilat yapılmıştır.

Maddenin 2 nci bendi Hükümet tasarısı dairesinde aynen kabul edilmiştir.

3 numaralı bendin numarası kaldırılarak bu bent ikinci bende bağlanmıştır.

Maddenin 4 nci bendi yukarıdaki tertibe nazaran 3 numarayı işgal etmiştir. Ve bu bendin metnindeki (uyuşturucu maddeleri kullanmayı) ibaresi, bu madde ile derpiş edilen hükümü vuzuhla ifade edemediğinden (kullanmayı) kelimesi kaldırılmış, yerine (alışkanlığı) konulmuştur.

Bu bentteki (hastanede salâh bulduklarından sonra infaz edilmek üzere) mealindeki hükmün infaza mütaallik görülerek kaldırılmıştır.

Madde 406 : Bu maddede tadat edilen meslek mensuplarına (Veteriner, kimyager, askeri sağlık memurları, hemşire ve hastabakıcılar) da ilâve edilmiştir.

İlâve edilen meslek mensupları arasında mezkûr (Askeri sağlık memurları)ndan maksat (sıhhiye erbaş ve sıhhiye gedikli tekânisyenleri)dir.

Madde 421 : Hükümet tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Bu maddede takrin edilen suçların adabı unutmıyeyi muhîl bulunması itibariyle tecil hükümünden istisnası teklif edilmiş ve cereyan eden münakaşalar neticesinde, suçun işlenmesindeki redâet üzerinde hâkimlerin hassasiyetle durdukları, tatbikatta da tecile gidilmediği müşahade kılındığından, bu hususu yine hâkimlerin takdir salâhiyetlerine terkedilmesi muvafık görülmüştür.

Madde 480 ve 482 : Hükümet tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Madde 486 : Bu maddenin birinci fıkrasının metni tatbikatta tereddüt ve ihtilâflara mâni olacak surette vazih bir hale getirilmiş ve aynı zamanda maddenin muhtevasına (vekil ve kanuni müşavir) dahi ilâve edilerek madde hükmü genişletilmiştir.

Madde 491 : Hükümet tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Bu maddeye son fıkra olarak [5617 sayılı Hayvan Hırsızlığının Men'i hakkındaki Kanunun 13 nci maddesinin büyükbaş hayvanları çalanlar hakkında Türk Ceza Kanununa göre verilecek cezanın üç kat artırılacağına dair olan hükmü ayrıca uygulanmaz] fıkrası ilâve edilmiştir ki, bu suretle ceza miktarının muadelet seviyesinde tutulması mülâhaza edilmiştir.

Madde 492 : Bu maddenin (1) ilâ (6) nci bendleri Hükümet tasarısı dairesinde aynen kabul edilmiştir.

Yedinci bent, sekizinci bende alınmış ve 7 nci bende (yankesicilik suretiyle yapılsa) fıkrası 493 nci maddenin beşinci bendinden ve (suçun mahiyeti nazarı itibara alınarak) nakledilmiştir.

Yine bu maddenin sekizinci bendi de alakası itibariyle 493 nci maddenin beşinci bendine geçirilmiştir.

Madde 493 :

Beşinci bentten yankesiciliğe ait hükümü kaldırılarak 492 nci maddenin 7 nci bendine nakledildiği için bu sebeple yeri açık kalan 5 nci bende 492 maddenin (meskûn mahalden hayvan hırsızlığına) mütaallik 8 nci bendi ikame olunmuştur.

Maddede yapılan diğer bir değişiklik de, ceza müeyyidelerine ait bulunmaktadır. Hükümet teklifindeki (ağır hapis) cezasının mahiyetine

göre âdil bir esasa ircaı düşünülerek (hapis) cezasına çevrilmesi uygun görülmüş ve son haddi altı yıldan beş yıla indirilmiştir.

Hükümet tarafından bu maddenin son fıkrası ile sevkedilen istimal hırsızlığına ait hükümler üzerinde komisyonca münakaşa ve müzakere cereyan etmiş ve bu fıkra ile ceza müeyyidesi altında bulundurulmak istenilen fiillerin, esasen hırsızlık suçunun unsurlarını ihtiva ettiği neticesine varılmış olduğundan yeni bir hüküm vaz'ına lüzum olmadığı düşüncesiyle bu son fıkra maddeden çıkarılmıştır.

Madde 513 : 515 nci maddeye ilâvesi teklif edilen hükümler müeyyide altına alınması hedef tutulan fiil ve hareketlerin mahiyetleri itibariyle, bu hükümlerin 515 nci maddeye değil 513 ncu maddeye ilâve edilmesi lâzımgeldiği neticesine varılmış olduğundan 513 ncu madde, teklifi de ihtiva etmek üzere yeniden tanzim ve tertip olunmuştur. Bu sebeple hapis cezası (1) aydan (2) aya çıkarılmış ve para cezaları da, bu cezalarda 5435 sayılı Kanunla yapılan artırma nazara alınmak suretiyle (150 ilâ 1000) lira hadleriyle kabul edilmiştir.

Teklif müsteniden bu maddeye ithal olunan yeni kaide, köy hükmi şahsiyetine ait ve öteden beri köylünün müşterek istifadesine terk edilmiş mera, harman yeri, yol ve sulak gibi gayrimenkulleri kısmen veya tamamen zabıt ve tasarruf edilmesi veya sürülüp ekilmesi gibi hallerin de müeyyide altında bulundurulmasına mütaalliktir. Maddenin ikinci fıkrasına

bu hüküm vaz'edilmiş ve ikinci fıkra da tertip bakımından maddenin sonuna alınmıştır.

Madde 567 ve 568 : Kumar suçunun iğtimai bünyede husule getirdiği zararlı neticeler karşısında; ceza müeyyidelerinin artırılması uygun görülmüş olduğundan her iki maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki hapis ve para cezaları daha müessir hadlere çıkarılmıştır.

Kamutayda yeğlik ve iyledilikle görüşülmesinin arzına ve komisyonun yaptığı değişikliklerin Yüce Kamutayın tasvibine sunulmasına karar verildi.

Yüksek Başkanlığa takdim olunur.

Adalet Ko.	Bu rapor	
Başkanı	Sözcüsü	Kâtip
Ankara	Balıkesir	Balıkesir
O. T. İltekin	V. Asena	V. Asena
Amasya		Ankara
I. Olgaç	Bâzi itirazlarım vardır	H. Ş. Ince
Ankara		Çoruh.
Söz hakkım mahfuz		M. Güney
O. Ş. Çiçekdağ		
Çorum		Edirne
Söz hakkım mahfuz		M. Enginün
H. Ortakcioğlu		
Çankırı	Elâziğ	Erzurum
C. Boynak	H. A. Yöney	E. Karan
İstanbul	Kütahya	Samsun
A. Moshos	S. S. Nasuhoğlu	F. Tüzel
Seyhan		Yozgad
S. Serçe		N. Ü. Alcala

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kartın tasarısı

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 87, 141, 142, 163, 192, 265, 269, 270, 311, 312, 403, 404, 406, 421, 480, 482, 486, 491, 492 ve 493 ncu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 87. — Geçen maddelerin tatbikatında:

1. Kabahat fiilinden dolayı sâdır olan hükümler bir cürüm vukuunda ve cürüm mütaallik hükümler kabahat vukuunda;

2. Tedbirsizlik ve dikkatsizlik ve meslek ve sanatın icrası hususunda tecrübesizlik ve emirlerle nizamlara riayetsizlik neticesi olarak işlenen cürümler diğer cürümler mukabilinde ve sair cürümler bunlar mukabilinde;

3. Sırf askerî cürümler hakkında sâdır olan hükümler;

4. Bu kanunun altıncı babının birinci faslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 324 ve 331 nci maddeleriyle ikinci fasıldaki 332 ve 333 ncu ve yedinci babın üçüncü faslındaki 403 ve 404 ncu maddelerde yazılı suçlardan dolayı verilen hükümler müstesna olmak üzere yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümler;

Tekerrüre esas olamaz.

Madde 141. — 1. Bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya bir sosyal sınıfı cebir yoluyla kısmen veya tamamen ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal nizamları cebren yok etmeye mâtuf birleşmeleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşebbüs eden, teşkil veya tanzim yahut sevk ve idare eden veya bu hususlarda yol gösteren kimse 5 yıldan 12 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Devletin siyasi veya hukuki nizamlarını topyekûn yok etmek gayesini güden birleşmeleri, her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşebbüs eden veya teşkil veya tanzim veya sevk ve idare eden veya bu hususta yol gösteren kimse aynı ceza ile cezalandırılır.

3. Amacı Cumhuriyetçiliğe aykırı olan veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak Devletin tek bir fert yahut bir zümre tarafından idare edilmesini yahut ananasının tanıdığı kamu haklarını irk mülâhazasıyla kaldırmayı hedef

tutan birleşmeleri kurmaya teşebbüs eden, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse birinci fıkrada yazılı ceza ile cezalandırılır.

4. Millî duyguları yok etmeye veya zayıflatmaya mâtuf bulunan birleşmeleri kurmaya teşebbüs eden, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

5. 1, 2 ve 3 ncu fıkralarda yazılı birleşmelere girenlere 2 yıldan 8 yıla kadar ağır hapis cezası verilir. Dördüncü fıkrada yazılı hallerde 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verilir.

6. Birinci fıkrada cebir unsurunun tasrih edildiği haller müstesna olmak üzere, yukarıki fıkralarda yazılı amaçlara varmak için birleşmeler tarafından her ne suretle olursa olsun cebir ve şiddet kullanmak veya tehdit etmek vasıta olarak kabul edilmiş veya bu eihet açıklanmamış olmakla beraber cebir ve şiddet veya tehdit başarı için gerekli bulunmuş ise bu birleşmeleri tesise teşebbüs, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden veya mezkûr birleşmelere giren yahut bu hususta yol gösteren kimselere verilecek cezalar yarıdan aşağı olmamak üzere artırılır.

7. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri Devlet memur ve müstahdemleri veya sermayesi kısmen veya tamamen Devlete ait olan iktisadî teşekküller ve belediyeler içinde veya bunların memur ve müstahdemleri veya sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yüksek tahsil müesseseleri içinde veya bunların mensupları arasında işliyenler hakkında verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

8. Yukarıki fıkralarda mevzu bahis birleşmeleri dağıtıldıktan sonra her ne suretle ve nam altında olursa olsun yeniden tesise teşebbüs, teşkil tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu türlü birleşmelere girenler yahut bu hususta yol gösterenler hakkında verilecek cezalar altıda bir nispetinde artırılır.

9. Bu maddede yazılı suçları birlikte işliyenlerden biri suçu ve faillerini kovuşturmaya başlanmazdan önce yetkili makamlara bildirdiği takdirde verilecek ceza hal ve şartlara ve hâdisenin

hususiyetlerine göre kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

10. Bu maddede yazılı suçlardan dolayı mükerrir olanlar hakkında hükmedilecek ceza bir misli artırılır.

Madde 142. — 1. Bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya bir sosyal sınıfı cebir yolu ile kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamları cebren yok etmek veya Devlet siyasi veya hukuki nizamını topyekûn yok etmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 2 yıldan 6 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Cumhuriyetçiliğe aykırı veya demokrasi prensiplerine muhalif olarak Devletin tek bir fert veyahut bir zümre tarafından idare edilmesi yahut Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ink mülâhazasıyla kaldırmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse aynı ceza ile cezalandırılır.

3. Millî duyguları yok etmek veya zayıflatmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 2 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

4. Birinci fıkrada cebir unsurunun tasrih edildiği haller müstesna olmak üzere, bu propagandalar yukarıki fıkralarda yazılı gayelere varmak için cebir ve şiddet kullanmayı veya tehdit etmeyi de tazammun ediyorsa verilecek ceza yarıdan aşağı olmamak üzere artırılır.

5. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri, taallük ettikleri gayeleri gerçekleştirmek maksadiyle övenler 5 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

6. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri 141 nci maddenin 7 nci fıkrasında yazılı kimselere karşı ve aynı fıkrada tasrih edilen yerler içinde işleyenlere verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

7. Yukarıki fıkralarda yazılı fiiller yayın vasıtasıyla işlendiği takdirde verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

8. Bu maddede yazılı suçların işlenmesinde 64 ve 65 nci maddelere göre şeriklerini kovuşturılmaya başlanmazdan önce yetkili makamlara bildiren kimselere verilecek ceza hal ve şartlara ve hâdisenin hususiyetlerine göre kısmen

veya tamamen kaldırılabilir.

9. Bu maddede yazılı suçlardan dolayı mükerrir olanlar hakkında hükmedilecek ceza bir misli artırılır.

Madde 163. — 1. - Lâikliğe aykırı olarak sosyal, iktisadi siyasi veya hukuki nizamları kısmen de olsa, dinî esas ve itibarlara bağlamak veya halifeliği tesis etmek amacıyla birleşmeler kurmaya teşebbüs eden, teşkil veya tanzim yahut sevk ve idare eden veya bu hususlarda yol gösteren kimse 4 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Bu çeşit birleşmelere girenler veya girmek için başkalarına yol gösterenler 5 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

3. Yukarıda yazılı birleşmeleri, dağıtıldıktan sonra, her ne suret ve nam altında olursa olsun, yeniden kurmaya teşebbüs eden, teşkil veya tanzim yahut sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar aittada bir nispetinde artırılır.

4. Yukarıki fıkralarda yazılı fiiller 141 nci maddenin 6 nci fıkrasında gösterilen tarzda işlendiği takdirde verilecek ceza yarıdan aşağı olmamak üzere artırılır.

5. Yukarıki fıkralarda yazılı suçları işlemiş olup da bunları ve faillerini kovuşturmaya başlanmazdan önce yetkili makamlara bildiren kimselere verilecek ceza hal ve şartlara ve hâdisenin hususiyetlerine göre kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

Lâikliğe aykırı olarak sosyal, iktisadi, siyasi veya hukuki nizamları kısmen de olsa dinî esas ve itikadlara bağlamak veya halifeliği tesis amacıyla veya siyasi menfaat yahut şahsi nüfuz temin ve tesis eylemek maksadiyle dinî veya din hislerini yahut dince mukaddes tanınan şeyleri alet ederek her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

7. Yukarıki fıkrada yazılı fiiller 142 inci maddenin 4 nci fıkrasında gösterilen tarzda işlendiği takdirde verilecek ceza yarıdan aşağı olmamak üzere artırılır.

8. Bu maddede yazılı fiiller yayın yoluyla işlendiği takdirde verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

9. Bu maddede yazılı fiiller 141 inci maddenin 7. inci fıkrasında gösterilen şahıslara karşı ve aynı fıkrada tasrih olunan yerler içinde iş-

lenirse ceza üçte bir nispetinde arttırılır.

Madde 192. — Bir kimsenin namusunu veya şeref ve haysiyetini ihlâl edecek veya itibarını kırarak veya şöhrat veya servetine zarar verebilecek bir hususu neşir vasıtasıyla ifşa etmek veya ifşa mahiyetinde olmaksızın bu yolda isnatlarda bulunmak tehdidiyle kendisinden para alanlar veya başka türlü menfaat istihsal edenler veya hut para almaya veya menfaat istihsaline teşebbüs edenler 6 aydan 3 yıla kadar hapis ve 200 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Madde 265. — Kanuna göre memnu silâhtan maksat:

1. Ordu tarafından kullanılmış veya kullanılmakta olan veya düşmandan igtinam olunan veya bütün askerî şahıslara veya zabıta kuvvetlerine tahsis edilen eski veya yeni sistem her cins veya modelde makinesiz veya ağır veya hafif makineli harb tüfekleri veya diğer nevi harb aletleri, kasatura, süngü, kılıç ve mızraklar;

2. Ordu veya zabıta kuvvetlerine tahsis olunan tabancalarla çapı, cinsi ve modeli her ne olursa olsun fişek yatağı dâhil namlusu 15 santimetreden uzun olan sair tabancalar;

3. Sapı sayılmamak üzere uzunluğu (25) santimi geçen tek veya çift yüzlü ve sivri uçlu her türlü kesici aletlerdir.

Bir meslek veya sanatın icrasına mahsus veya ev levazımından olup da bu maksatla bulundurulmuş veya taşınan veya kullanılan bıçak ve sair aletler memnu silâhtan sayılmaz.

Madde 269. — Geçen maddelerde muharrer taarruz ve hakaretler, cebir ve şiddet ve tehdit ile iera olunmuş ise ceza bir misli arttırılır.

Geçen maddelerde muharrer cürümlerin faili hakaret ve taarruz eylediği şahıslara isnat ettiği ef'al ve evsafın şayi ve mütevatir olduğunu isbata kalkışırsa bu talebi katiyen kabul olunmaz.

Madde 270. — Bu kanunun 159, 266 ve 268 nci maddeleri hükümleri dışında sıfatlarından, memuriyet veya vazifelerinin ifasından dolayı Büyük Millet Meclisi veya Bakanlar Kurulu veya resmî heyetler üyelerinden veya Devlet memurlarından ad zikretmiyerek bir veya bir kaçının veya hepsinin müphem ve suizannı da-

vet edecek mahiyette mütecevazane yazı ve resimlerle şeref ve haysiyetlerini ihlâl edenler aşağıda yazılı olduğu üzere cezalandırılırlar:

Bu fiil ve hareketler :

1. Büyük Millet Meclisi veya Bakanlar Kurulu üyelerinden biri veya birkaçı veya hepsine karşı işlenmiş ise verilecek ceza 6 aydan 2 seneye kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

2. Resmî heyetler üyeleriyle Devlet memurlarından biri veya birkaçı veya hepsi aleyhinde işlenmiş ise verilecek ceza 3 aydan 1 seneye kadar hapis ve 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Madde 311. — Başkasını bir suç işlemeye alenî olarak tahrik eden kimse aşağıda yazılı şekillerde cezalandırılır:

1. Eğer tahrik ettiği cürmün cezası muvakkat ağır hapsin üstünde bir ceza ise 3 seneden 5 seneye kadar ağır hapis,

2. Muvakkat ağır hapis veya hapis cezasını müstelzim ise fiilin nevine göre 3 seneye kadar hapis;

3. Sair hallerde 500 liraya kadar ağır para cezası;

Tahrik, gazete veya mecmua ile veya sair tabii aletleriyle veya el ile yazılıp çoğaltılarak yayınlanan ve dağıtılan yazılar ile ve umumi yerlerde levha ve ilân asmak suretiyle olursa yukardaki fıkralar uyarınca suçlu hakkında tâyin olunacak ağır hapis ve hapis cezaları altında bir arttırılır. Para cezası hükmolunacak hallerde bu ceza suçun nevine göre 25 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası olmak üzere tâyin olunur.

Yukarda 2, 3 sayılı bentlerde beyan olunan hallerde ceza hiçbir suretle tahrik olunan suç için muayyen olan cezanın en yukarı haddinin yarısını geçemez.

Alenî tahrik sonucu olarak istenilen suç işlenir veya suçun icrasına teşebbüs edilirse tahrikçiler, asıl suçlular ile aynı derecede ceza görürler.

Madde 312 — Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça ögen veya iyi gördüğünü söyleyen veya halkı kanuna itaatsizliğe tahrik veyahut cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik ediyen kimse bir seneye kadar hapse ve

500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Yukardaki fıkrada yazılı suçları basın yoluyla işliyenlere verilecek ceza altıda bir artırılır.

Madde 403. — 1 - Uyuşturucu maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç veya bu fiillere teşebbüs edenler, 3 yıldan 10 yıla kadar hapis cezasıyla birlikte istihsal mıntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurmaya üzere 3 yıldan 5 yıla kadar sürgün ve uyuşturucu maddenin her gram veya küsürü için 10 lira ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Şukadar ki, hükmedilecek para cezası 1000 liradan aşağı olamaz.

2. Uyuşturucu maddeleri memleket içinde ruhsatsız satanlar veya satışa arzedenler veya satın alanlar veya yanında veya başka bir yerde bulunduranlar veya bu maddeleri parasız devredenler ve bu suretle davrananlar veya sevk veya nakledenler veya bunların alınıp satılmasına veya devrine veya her ne suretle olursa olsun tedarikine vasıta olanlar 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasıyla birlikte istihsal mıntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak üzere 2 yıldan 4 yıla kadar sürgün ve uyuşturucu maddenin her gram veya küsürü için 10 lira ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Şukadar ki, hükmedilecek para cezası 500 liradan aşağı olamaz.

3. Birinci ve ikinci bentlerde yazılı cürümleri işlemek maksadiyle teşekkül vücuda getirenlerle bu teşekkülleri idare edenler veya bunlara dâhil olanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

İki ve daha ziyade kimselerin bu cürümleri işlemek için anlaşmaları teşekkül sayılır.

Cürmün, teşekkül vücuda getirenlerle idare edenler veya bu teşekküle dâhil bulunanlar tarafından işlenmesi halinde birinci ve ikinci bentlerde yazılı cezalar bir misli artırılarak hükümlenir.

4. Birinci ve ikinci bentlerde yazılı cürümler, bu cürümleri meslek ve nanat veya maişet vasıtası haline getirenlerle aralarında anlaşma

ve irtibat olmaksızın iki veya daha fazla kimseler tarafından toplu olarak işlenirse bu bentlerde yazılı cezalar yarı nispetinde artırılarak hükümlenir.

5. 18 yaşını bitirmiyen küçüklere veya ceza ehliyetini haiz bulunmayanlar bu maddede yazılı cürümleri işlemekte kullanan kimseler asıl fiile mürettep cezaya altıda bir ilâve edilerek cezalandırılırlar.

Madde 404. — 1. Mahsus bir yer tedarikıyla veya başka suretle halkı celbederek uyuşturucu maddelerin kullanılmasını teşvik eden veya kolaylaştıranlarla bu maddeleri 18 yaşını bitirmiyen küçüklere veya görülür şekilde aklen mâlûl olanlara veya müptelâlarına verenler hakkında 403 ncü maddenin ikinci bendinde yazılı cezalar altıda bir nispetinde artırılarak hükümlenir.

2. Uyuşturucu maddeleri kullananlarla bu maksatla yanında bulunduranlar 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Mükerrirler hakkında hapis ve para cezasından başka istihsal mıntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak ve bir yıldan aşağı olmamak üzere sürgün cezası da verilir.

3. Uyuşturucu maddeleri kullanan kimsenin alışkanlığı iptilâ derecesinde ise salâhı tıbben tebeyyün edinceye kadar hastanede muhafaza ve tedavisine hükümlenir. Hastane bulunmayan yerlerde ise bu kâbil kimseler hastane bulunan yerlere sevk edilirler.

Alışkanlığı iptilâ derecesine vardığı tıbben tesbit edilenlerin hastanede muhafaza ve tedavilerine yetkili mahkemece tahkikatın her safhasında karar verilebilir.

4. Uyuşturucu maddeleri kullanmayı iptilâ derecesine vârdıranlar hakkında, hastanede salâh bulduklarından sonra infaz edilmek üzere 6 aydan 1 yıla kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak cezası da hükümlenir.

5. 403 ncü madde ile bu maddede yazılı cürümlerden birine iştirak etmiş olan kimse, resmî makamlar tarafından haber alınmadan evvel keyfiyeti ve cürüm ortaklarını ve uyuşturucu maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri mercine haber vererek bunların yakalanmalarını

ve elde edilmelerini kolaylaştırırsa fiiline terettüp eden cezadan muaf tutulur.

Bu cürümler haber alındıktan sonra cürmün meydana çıkarılmasına veya şeriklerinin yakalanmasına hizmet ve yardım eden kimselerin cezası yarı nispetinde indirilebileceği gibi yaptığı yardımın derecesine göre tamamen de kaldırılabilir.

Madde 406. — 1. 403 ncü maddede yazılı cürümleri işleyenler tabip, diştabibi, dişçi, eczacı, ecza ticarethaneleri sahip ve mesul müdürleri, sıhhiye memuru ve ebe iseler 2 yıldan eksik olmamak üzere hapsolünür; ve mezkûr maddede yazılı para cezası dörtte bir artırılarak hükmedilir ve bu cezalara muadil bir müddetle memuriyetten mahrumiyet veya meslek ve sanatın icrasından memnuiyet cezaları da ilâve olunur.

2. 403 ncü maddede ve 404 ncü maddenin 1 nci bendinde yazılı cürümler, kara, deniz ve hava nakil vasıtalarında veya umuma açık yerlerde bunların sahip ve müstahdemleri veya memuriyet vazife ve nüfuzunu suiistimal suretiyle memur ve müstahdemler tarafından işlenirse bu maddelerde yazılı cezalar bir misli artırılarak hükmolunur ve bu cezalara muadil müddetle memuriyetten mahrumiyet veya meslek ve sanatın icrasından memnuiyet cezaları da ilâve olunur.

Madde 421. — Kadınlara ve genç erkeklere söz atanlar 3 aydan bir yıla kadar ve sarkıntılık edenler 6 aydan 2 yıla kadar hapis olunur.

Madde 480. — Her kim toplu veya dağınık birkaç kişi ile ihtilât ederek diğer bir şahıs hakkında bir madde mahsusa tâyin ve isnadı suretiyle halkın hakaret ve husumetine mâruz kılacak yahut namus ve haysiyetine dokunacak bir fiil isnat ederse üç aydan üç yıla kadar hapse ve 200 liradan 2000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Eğer bu fiil kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya her hangi bir yazı veya telefonla işlenirse failin göreceği ceza 4 aydan 3 seneye kadar hapis ve 250 liradan 2500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuru ile beraber alenen vâkı olursa ceza 5 aydan 3 seneye kadar hapis ve 300 liradan 3000

liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer bu cürüm umuma neşir veya teşhir olunmuş yazı veya resim veya sair neşir vasıtalarıyla irtikâp olunmuş ise failin göreceği ceza 6 aydan 3 seneye kadar hapis, 1000 liradan 5000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Madde 482. — Her kim toplu veya dağınık birkaç kişi ile ihtilât ederek her ne suretle olursa olsun bir kimsenin namus veya şöhret veya vakar ve haysiyetine taarruz eyler ise 3 aya kadar hapis ve 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla mahkûm olur.

Eğer bu fiil, kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya her hangi bir yazı veya telefon ile işlenirse failin göstereceği ceza 15 günden 4 aya kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuru ile beraber alenen vâkı olursa ceza bir aydan altı aya kadar hapis ve 250 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer fiil, 480 nci maddenin 4 ncü fıkrasında beyan olunan vasıtalardan biriyle işlenirse failin göreceği ceza 3 aydan bir seneye kadar hapis ve 500 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Madde 486. — Bir davanın yetkili kaza mercilerinde görüldüğü veya bu mercilere arzolunduğu sırada tarafların veya müdafî veya kanuni mümessil veya vekillerinin dâva hakkında verdikleri dilekçe, lâyiha veya sair evrakın yahut yaptıkları iddia ve müdafaaların ihtiva ettiği hakareti mutazammın yazı ve sözlerden dolayı takibat yapılmaz.

Dâva ile ilgili olarak yazılması ve söylenmesi lâzım ve zaruri olmıyan hakareti mutazammın yazı ve sözler yukarıki fıkra hükmünden hariçtir.

Şukadar ki yetkili kaza mercilerince, kanunen muayyen olan inzibati tedbirlerden maada tecavüze uğrıyanın talebi üzerinde tazminata hükmedilebileceği gibi birinci fıkrada yazılı hallerde hakareti mutazammın evrakın ve tutanakların tamamen veya kısmen ortadan kaldırılmasına da karar verilebilir.

Madde 491. — Her kim, diğerinin tarhalını rızası olmaksızın bulunduğu

dalanmak için alırsa 6 aydan 3 yıla kadar hapis olunur.

Hırsızlık,

1. Resmî dairelerde ve evrak mahzenlerinde bulunan Devlete ait mal ve evrak veya umumî müesseselerde muhafaza olunan yahut diğer mahallerde bulunup menafii umuma ait olan eşya hakkında vukubulursa,

2. Âdet muktezası olarak yahut tahsisi ve istimalleri itibariyle umumun tehâfülü altında bulunan eşya hakkında işlenirse;

3. Hırsızla malı çalınan arasında hizmet veya bir iş yapmak veya bir yerde muvakkat olsun birlikte oturmak yahut karşılıklı nezaket icaplarından ileri gelen itimadî süstimal neticesi olarak hırsızın siyanetine terk ve tevdi olunmuş eşya hakkında işlenirse;

4. Gündüzün bir bina içinde veya duvarla çevrilen müstemilâtına girilerek işlenirse;

5. Mandıra, ağıl gibi hayvanata mahsus yerlerde bulunan yahut lüzumuna göre açık yerlerde ve kırlarda bırakılan ve haklarında 492 nci maddenin 8 nci fıkrasının tatbiki mümkün olmıyan hayvanları bu yerden almak suretiyle işlenirse;

Cezası 1 yıldan 5 yıla kadar haptistir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden iki veya daha fazlası birlikte işlenirse cezanın aşağı haddi iki yıl haptistir.

Madde 492. — Hırsızlık :

1. Geceleyin bir bina içinde yahut süknaya mahsus bir yerde veya müstemilâtında işlenirse;

2. Kanunen veya Hükümetin emriyle resmen mühür altına alınmış şeyler hakkında işlenirse;

3. Çalınan şey umumî bir felâket ve musibetin tesir ve neticesini gidermek veya hafifletmek maksadiyle hazırlanmış eşya hakkında olur yahut umumî nispet veya heyecandan yahut mal sahibinin uğradığı hususi bir felâketten mütevellit kolaylıktan istifade suretiyle yapılırsa,

4. Mezarlıkların veya mahfuz mezarların muhafaza veya tezyini için konulmuş yahut cesetle gömülmüş eşya hakkında işlenirse,

5. İbadet olunan yerde inabede ait eşya hakkında işlenirse,

6. Her nevi nakil vasıtaları içinde seyahat eden yolcuların eşya ve parası hakkında yahut

umuma mahsus nakliye vasıtalarını işletmekte bulunan idarelerin dairelerinde veya istasyon, iskele ve meydanlarında veya mabetlerin içinde yapılırsa,

7. Ormanlarda kesilmiş odunlar ve istif edilmiş kereste ve ağaçlar ve sair yerlerde koparılmış veya biçilmiş ve lüzumuna göre açık bırakılmış olan mahsuller ve tarlalarda bırakılmış ziraat aletleri hakkında işlenirse,

8. Meskûn bir hanenin doğrudan doğruya müstemilâtından olan veya duvarla çevrilmiş bulunan yerlerdeki hayvan hakkında işlenirse,

Suçu iki yıldan 5 yıla kadar hapis olunur.

Bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimse tarafından birlikte yapılır yahut yukarıda yazılı hallerden iki veya daha fazlası birlikte işlenirse cezanın yukarı haddi yerilir.

Madde 493. — Hırsızlık :

1. Hırsız, hırsızlığı işlemek veya çalınmış malı başka yere kaldırmak için duvar, kapı, pencere, demir parmaklık, kasa ve sandık gibi şahısları ve malları muhafaza için sağlam maddelerle ve muhkem surette yapılmış şeyleri yıkar, devirir, kırar, deler veya mahveder yahut suni vasıtalarla veya şahsi çevikliği sayesinde bertaraf edileebilen maniaları kaldırarak hane ve sair yerlere girer ve aşarsa,

2. Cürmü işlemek veya çalınmış eşyayı başka yere kaldırmak için taklit anahtar, yahut sair aletler kullanarak bir kilidi açar veya sahibinin terk veya kaybettiği anahtarı elde ederek onunla yahut haksız yere elinde bulundurduğu asıl anahtarla açarsa,

3. Kıyafet değiştirerek işlenirse,

4. Salâhiyeti olmaksızın resmî sıfat takınacak yapılırsa,

5. Yankesicilik suretiyle yapılırsa,

Cezası 3 yıldan 6 yıla kadar ağır haptistir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden iki veya daha fazlası birlikte olarak işlenir yahut bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimse tarafından birlikte yapılırsa cezanın yukarı haddi hükmolunur.

Hırsızlık, çalınan maldan geçici olarak faydalanmak maksadiyle işlenir ve çalınan mal az zaman sonra iade olunursa 491 ve 492 nci maddelerle bu maddeye göre hükmolunacak ceza yarından üçte ikiye kadar indirilir. Bu takdirde

takibat yapılması suçtan zarar görenin şikâyetine bağlıdır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı
F. L. Karaoşmanoğlu
Millî Savunma Bakanı
Refik Ş. İnce

Adalet Bakanı
H. Özyörük
İçişleri Bakanı

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Ekö. ve Ticaret Bakanı
Z. H. Velibeşo

G. ve Tekel Bakanı
N. Özsan

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

Maliye Bakanı
H. Ayan

Bayındırlık Bakanı

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. İyriboz

Çalışma Bakanı ve
Baym. B. V.
H. Polatkan

İşletmeler Bakanı
Muhlis Ete

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarı

BİRİNCİ MADDE — Türk Ceza Kanununun 87, 141, 142, 163, 192, 265, 311, 312, 403, 404, 406, 421, 480, 482, 486, 491, 492, 493, 513, 567 ve 568 nci maddeleri aşağıda yazılı şekillerde değiştirilmiştir:

Madde 87. — Geçen maddelerin tatbikatında :

1. Kabahat fiilinden dolayı sâdır olan hükümler bir cürüm vukuunda ve cürme mütaallik hükümler kabahat vukuunda;

2. Tedbirsizlik ve dikkatsizlik ve meslek ve sanatın icrası hususunda tecrübesizlik ve emirlerle nizamlara riayetsizlik neticesi olarak işlenen cürümler diğer cürümler mukabilinde ve sair cürümler bunlar mukabilinde;

3. Sırf askerî cürümler hakkında sâdır olan hükümler;

4. Bu kanunun altıncı babının birinci faslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 324 ve 331 nci maddeleriyle ikinci fasıldaki 332 ve 333 ncü ve yedinci babın üçüncü faslındaki 403 ve 404 ncü maddelerde yazılı suçlardan dolayı verilen hükümler müstesna olmak üzere yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümler;

Tekerrüre esas olamaz.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.)

Madde 141. — 1. Bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümü tesis etmeye veya bir sosyal sınıfı cebir yolu ile kısmen veya tamamen ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamları cehren yoketmeye mâtuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse sekiz yıldan 15 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Devlet siyasi ve hukuki nizamlarını topyekûn yok etmek gayesini güden cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse aynı ceza ile cezalandırılır.

3. Amacı Cumhuriyetçiliğe aykırı olan veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak Devletin tek bir fert yahut bir zümre tarafından idare edilmesini hedef tutan cemiyetleri kurmaya tevessül, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse birincifıkıradaki yazılı ceza ile cezalandırılır.

4. Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya millî duyguları yok etmeye veya zayıflatmaya mâtuf bulunan cemiyetleri kurmaya tevessül, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse bir yıldan 3 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

5. 1, 2 ve 3 ncü fıkralarda yazılı cemiyetlere girenlere 5 yıldan 12 yıla kadar ağır hapis cezası verilir. 4 ncü fıkrada yazılı hallerde 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verilir.

6. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri Devlet daireleri, belediyeler veya sermayesi kısmen veya tamamen Devlete ait olan İktisadi Tesekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yüksek tahsil müesseseleri içinde veya bunların memur, müstahdem ve mensupları arasında işliyenler hakkında verilecek ceza üçtebir nispetinde artırılır.

7. Bu maddede yazılı suçları işliyenlerden biri suçu ve diğer faillerini tahkikatın her safhasında yetkili makamlara bildirdiği takdirde bu kimseye verilecek

ceza hal ve şartlara ve hâdisenin hususiyetlerine göre kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

8. Bu maddede yazılı suçlardan dolayı mükerrer olanlar hakkında hükmedilecek ceza bir misli artırılır.

9. Bu maddedeki cemiyet tâbirinden maksat, 2 veya daha ziyade kimselerin birleşmeleri halidir.

Madde 142. — 1. Bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümüni tesis etmek veya bir sosyal sınıfı cebir yolu ile kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamları cebren yok etmek veya Devletin siyasi ve hukuki nizamlarını topyekûn yok etmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 3 yıldan 8 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Cumhuriyetçiliğe aykırı veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak Devletin tek bir fert veyahut bir zümre tarafından idare edilmesi için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse aynı ceza ile cezalandırılır.

3. Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya millî duyguları yok etmek veya zayıflatmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 3 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

4. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri, taallük ettikleri gayeleri gerçekleştirmek maksadiyle övenler 1 nci ve 2 nci fıkralarda yazılı hallerde 5 ve 3 ncü fıkrada yazılı halde 2 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

5. Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri 141 nci maddenin 6 ncı fıkrasında yazılı kimselere karşı veya aynı fıkrada tasrih edilen yerler içinde işliyenlere verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

6. Yukarıki fıkralarda yazılı fiiller neşir vasıtasıyla işlendiği takdirde verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

7. Bu maddede yazılı suçları işliyenlerden biri suçu ve diğer faillerini tahkikatın her safhasında yetkili makamlara bildirdiği takdirde bu kimseye verilecek ceza hal ve şartlara ve hâdisenin hususiyetlerine göre kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

8. Bu maddede yazılı suçlardan dolayı mükerrer olanlar hakkında hükmedilecek ceza bir misli artırılır.

Madde 163. — 1. Lâikliğe aykırı olarak sosyal, iktisadi, siyasi veya hukuki nizamları kısmen de olsa, dinî esas ve inançlara bağlamak veya halifeliği tesis etmek amaciyle cemiyetler kurmaya tevessül, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden yahut bu hususlarda yol gösteren kimse 4 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

2. Bu çeşit cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol gösterenler 5 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

3. Lâikliğe aykırı olarak sosyal, iktisadi, siyasi veya hukuki nizamları kısmen de olsa dinî esas ve inançlara bağlamak veya halifeliği tesis amaciyle veya siyasi menfaat yahut şahsi nüfuz temin ve tesis eylemek maksadiyle dini veya din hislerini yahut dince mukaddes tarıman şeyleri alet ederek her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 2 yıldan 5 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

4. Bu maddede yazılı fiiller 141 nci maddenin 6 ncı fıkrasında gösterilen şahıslara karşı ve aynı fıkrada tasrih olunan yerler içinde işlenirse ceza üçte bir nispetinde artırılır.

5. Bu maddede yazılı fiiller neşir yolu ile işlendiği takdirde verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

6. Yukarıki fıkralarda yazılı suçları işliyenlerden biri suçu ve diğer faillerini tahkikatın her safhasında yetkili makamlara bildirdiği takdirde bu kimseye verilecek ceza hal ve şartlara ve hâdisenin bususiyetlerine göre kısmen veya tamamen ortadan kaldırılabilir.

7. 141 nci maddenin 9'ncü fıkrası hükmü bu maddede uygulanır.

Madde 192. — Bir kimsenin namusunu veya şeref ve haysiyetini ihlâl edecek veya itibarını kıracak veya şöhet veya servetine zarar verebilecek bir hususu neşir vasıtasıyla ifşa etmek veya ifşa mahiyetinde olmaksızın bu yolda isnatlarda bulunmak tehdidi ile kendisinden para alanlar veya başka türlü menfaat istihsal edenler veyahut para almaya veya menfaat istihsaline teşebbüs edenler 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 200 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Madde 265. — Kanuna göre memnu silâhtan maksat :

1. Ordu tarafından kullanılmış veya kullanılmakta olan veya düşmandan iğtinam olunan veya bütün askerî şahıslara veya zabıta kuvvetlerine tahsis edilen eski veya yeni sistem her cins veya modelde makinesiz veya ağır veya hafif makineli harb tüfekleri veya diğer nevi harb aletleri, kasatura, süngü, kılıç ve mızraklar;

2. Ordu veya zabıta kuvvetlerine tahsis olunan tabancalarla çapı, cinsi ve modeli her ne olursa olsun fişek yatağı dâhil namlusu 15 santimetreden uzun olan sair tabancalar;

3. Sapı sayılmamak üzere uzunluğu (25) santimi geçen tek veya çift yüzlü ve sivri uçlu her türlü kesici aletlerdir.

Bir meslek veya sanatın icrasına mahsus veya ev levazımından olup da bu maksatla bulundurulmuş veya taşınan veya kullanılan bıçak ve sair aletler memnu silâhtan sayılmaz.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.)

Madde 311. — Bir suçun işlenmesini alenî olarak tahrik eden kimse aşağıda yazılı şekillerde cezalandırılır :

1. Eğer tahrik ettiği cürmün cezası muvakkat ağır hapsin üstünde bir ceza ise, 3 seneden 5 seneye kadar ağır hapis;

2. Muvakkat ağır hapis veya hapis cezasını müstelzim ise fiilin nevine göre 3 seneye kadar hapis;

3. Sair hallerde 500 liraya kadar ağır para cezası.

Tahrik, gazete veya mecmua ile veya sair tabı aletleri ile veya el ile yazılıp çoğaltılarak yayımlanan ve dağıtılan yazılar ile ve umumi yerlerde levha ve ilân asmak suretiyle olursa yukarıdaki fıkraların uyarınca suçlu hakkında tâyin olunacak ağır hapis ve hapis cezaları altında bir artırılır. Para cezası hükmolunacak hallerde bu ceza suçun nevine göre 25 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası olmak üzere tâyin olunur.

Yukarıda 2, 3 sayılı bentlerde beyan olunan hallerde ceza hiçbir suretle, tahrik olunan suç için muayyen olan cezanın en yukarı haddinin yarısını geçemez.

Alenî tahrik sonucu olarak istenilen suç işlenir veya suçun icrasına teşebbüs edilirse tahrikçiler, asıl suçlular ile aynı derecede ceza görürler.

Madde 312. — Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça ögen veya iyi gördüğünü söyleyen veya halkı kanuna itaatsizliğe ve yahut cemiyetin muhtelif sınıflarını

umunun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eyliyen kimse 1 seneye kadar hapse ve 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Yukardaki fıkrada yazılı suçları basın yolu ile işliyenlere verilecek ceza altıda bir artırılır.

Madde 403. — 1- Uyuşturucu maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç veya bu fiillere teşebbüs edenler, 3 yıldan 10 yıla kadar hapis cezasıyla birlikte istihsal mntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurmak üzere 3 yıldan 5 yıla kadar sürgün ve uyuşturucu maddenin her gram veya küsürü için 10 lira ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Şu kadar ki, hükmedilecek para cezası 1000 liradan aşağı olamaz.

2. Uyuşturucu maddeleri memleket içinde ruhsatsız satanlar veya satışa arzedenler veya satın alanlar veya yanında veya başka bir yerde bulunduranlar veya bu maddeleri parasız devredenler ve bu suretle davrananlar veya sevk veya nakledenler veya bunların alınıp satılmasına veya devrine veya her ne suretle olursa olsun tedarikine vasıta olanlar 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasıyla birlikte istihsal mntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak üzere 2 yıldan 4 yıla kadar sürgün ve uyuşturucu maddenin her gram veya küsürü için 10 lira ağır para cezalariyle cezalandırılırlar.

Şu kadar ki, hükmedilecek para cezası 500 liradan aşağı olamaz.

3. Birinci ve ikinci bendlerde yazılı cürümleri işlemek maksadiyle teşekkül vücuda getirenlerle bu teşekkülleri idare edenler veya bunlara dâhil olanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

İki ve daha ziyade kimselerin bu cürümleri işlemek için anlaşmaları teşekkül sayılır.

Cürümün, teşekkül vücuda getirenlerle idare edenler veya bu teşekküle dâhil bulunanlar tarafından işlenmesi halinde birinci ve ikinci bendlerde yazılı cezalar bir misli artırılarak hükmolunur.

4. Birinci ve ikinci bendlerde yazılı cürümler, bu cürümleri meslek ve sanat veya maişet vasıtası haline getirenlerle aralarında anlaşma ve irtibat olmaksızın iki veya daha fazla kimseler tarafından toplu olarak işlenirse bu bendlerde yazılı cezalar yarı nispetinde artırılarak hükmolunur.

5. 18 yaşını bitirmiyen küçükleri veya ceza ehliyetini haiz bulunmayanları bu maddede yazılı cürümleri işlemekte kullanan kimseler asıl fiile mürettep cezaya altıda bir ilâve edilerek cezalandırılırlar.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.)

Madde 404. — 1. Mahsus bir yer tedariki ile veya başka suretle bir veya daha ziyade kimseleri celbederek uyuşturucu maddelerin kullanılmasını kolaylaştıranlarda bu maddeleri 18 yaşını bitirmiyen küçüklere veya görülür şekilde aklen mâhûl olanlara veya müptelâlarına verenler hakkında 403 nci maddenin 2 nci bendinde yazılı cezalar altıda bir nispetinde artırılarak hükmolunur.

2. Uyuşturucu maddeleri kullananlarla bu maksatla yanında bulunduranlar 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Mükerrirler hakkında hapis ve para cezasından başka istihsal mntakaları dışındaki ilçe merkezlerinden birinde infaz edilmek ve bu müddet içinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak ve 1 yıldan aşağı olmamak üzere sürgün cezası da verilir.

Uyuşturucu maddeleri kullanan kimsenin alışkanlığı iptilâ derecesinde ise salahı tibben tebeyyün edinceye kadar hastanede muhafaza ve tedavisine de hükmolunur. Hastane bulunmayan yerlerde ise bu kabîl kimseler hastane bulunan yerlere sevk edilirler.

Alışkanlığı iptilâ derecesine vârdırıldığı tibben tesbit edilenlerin hastanede muhafaza ve tedavilerine yetkili mahkemece tahkikatın her safhasında karar verilebilir.

Uyuşturucu maddeler alışkanlığı, iptilâ derecesine vârdıranlar hakkında, 6 aydan 1 yıla kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak cezası da hükmolunur.

3. 403 ncü madde ile bu madde yazılı cürümlerden birine iştirak etmiş olan kimse, resmî makamlar tarafından haber alınmadan evvel keyfiyeti ve cürüm ortaklarını ve uyuşturucu maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri mercii-ne haber vererek bunların yakalanmalarını ve elde edilmelerini kolaylaştırır sa fiiline terettip eden cezadan muaf tutulur.

Bu cürümler haber alındıktan sonra cürümün meydana çıkarılmasına veya şeriklerinin yakalanmasına hizmet ve yardım eden kimselerin cezası yarı nispetinde indirilebileceği gibi yaptığı yardımın derecesine göre tamamen de kaldırılabilir.

Madde 406. — 1. 403 ncü maddede yazılı cürümleri işliyenler tabip, veteriner, kimyager, eczacı, diş tabibi, dişçi, ecza ticarethaneleri sahip ve mesul müdürleri, sivil ve askerî sağlık memurları, ebe, hemşire, hastabakıcı iseler 4 yıldan 10 yıla kadar hapsolunur ve mezkûr maddede yazılı para cezası dörtte bir artırılarak hükmedilir.

Bu cezalara muadil bir müddetle memuriyetten mahrumiyet veya meslek ve sanatın icrasından memnuiyet cezaları da ilâve olunur.

2. 403 ncü maddede ve 404 ncü maddenin birinci bendinde yazılı cürümler, kara, deniz ve hava nakil vasıtalarında veya umuma açık yerlerde bunların sahip ve müstahdemleri veya memuriyet vazife ve nüfuzunu suiistimal suretiyle memur ve müstahdemler tarafından işlenirse bu maddelerde yazılı cezalar bir misli artırılarak hükmolunur ve bu cezalara muadil müddetler memuriyetten mahrumiyet veya meslek ve sanatın icrasından memnuiyet cezaları da ilâve olunur.

Madde 421. — Kadınlara ve genç erkeklere söz atanlar 3 aydan bir yıla kadar ve sarkıntılık edenler 6 aydan 2 yıla kadar hapis olunur.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir).

Madde 480. — Her kim toplu veya dağınık birkaç kişi ile ihtilât ederek diğer bir şahıs hakkında bir madde mahsusa tâyin ve isnadı suretiyle halkın hakaret ve husumetine mâruz kılacak yahut namus ve haysiyetine dokunacak bir fiil isnat ederse üç aydan üç yıla kadar hapse ve 200 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Eğer bu fiil kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya herhangi bir yazı veya telefonla işlenirse failin göreceği ceza 4 aydan 3 eneye kadar hapis ve 250 liradan 2 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuru ile beraber alenen vâkı olursa ceza 5 aydan 3 seneye kadar hapis ve 300 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer bu cürüm umuma neşir veya teşhir olunmuş yazı veya resim veya sair ne-

şir vasıtalarıyla irtikâp olunmuş ise failin göreceği ceza 6 aydan 3 sene kadar hapis, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir).

Madde 482. — Her kim toplu veya dağınık birkaç kişi ile ihtilât ederek her ne suretle olursa olsun bir kimsenin namus veya şöhret veya vakar ve haysiyetine taarruz eyler ise 3 aya kadar hapis ve 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla mahkûm olur.

Eğer bu fiil, kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya her hangi bir yazı veya telefon ile işlenirse failin göreceği ceza 15 günden 4 aya kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuruyla beraber alenen vâkı olursa ceza bir aydan altı aya kadar hapis ve 250 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer fiil, 480 nci maddenin 4 nci fıkrasında beyan olunan vasıtalarından biriyle işlenirse failin göreceği ceza 3 aydan bir seneye kadar hapis ve 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezasıdır.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir).

Madde 486. — Tarafların veya vekil, müdafî, müşavir yahut kanuni mümessillerinin bir dâva hakkında kaza mercilerine verdikleri dilekçe, lâyiha veya sair evrakın yahut yaptıkları iddia ve müdafaaların ihtiva ettiği hakareti mutazammın yazı ve sözlerden dolayı takibat yapılmaz.

Dâva ile ilgili olarak yazılması ve söylenmesi lâzım ve zaruri olmayan hakareti mutazammın yazı ve sözler yukarıki fıkra hükmünden harihtir.

Birinci fıkrada yazılı hallerde yetkili kaza mercilerince kanunên muayyen olan inzibati tedbirlerden maada tecavüze uğrıyanın talebi üzerine tazminata hükmedilebileceği gibi hakareti mutazammın yazı ve sözlerin evrak ve tutanaklardan kısmen veya tamamen kaldırılmasına da karar verilebilir.

Madde 491. — Her kim, diğzerinin taşınabilir malını rızası olmaksızın bulunduğu yerden faydalanmak için alırsa 6 aydan 3 yıla kadar hapsolünür.

Hırsızlık,

1. Resmî dairelerde ve evrak mahzenlerinde bulunan Devlete ait mal ve evrak veya umumi müesseselerde muhafaza olunan yahut diğzer mahallerde bulunup menafii umuma ait olan eşya hakkında vukubulursa;

2. Âdet muktezası olarak yahut tahsisi ve istimalleri itibariyle umumun tekâfülü altında bulunan eşya hakkında işlenirse;

3. Hırsızla malı çalınan arasında hizmet veya bir iş yapmak veya bir yerde muvakkat olsun birlikte oturmak yahut karşılıklı nezaket icaplarından ileri gelen itimadı suiistimal neticesi olarak hırsızın sıyanetine terk ve tevdi olunmuş eşya hakkında işlenirse;

4. Gündüzün bir bina içinde veya duvarla çevrilen müstemilâtına girilerek işlenirse;

5. Mandıra, ağıl gibi hayvanata mahsus yerlerde bulunan yahut lüzumuna göre açık yerlerde ve kırlarda bırakılan ve haklarında 492 nci maddenin 8 nci fıkrasının tatbiki mümkün olmayan hayvanları bu yerden almak suretiyle işlenirse;

Cezası 1 yıldan 5 yıla kadar haptistir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden iki veya daha fazlası birlikte iş-

lenirse cezanın aşağı haddi iki yıl hapidir.

(Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.)

5617 sayılı Kanunun 13 nci maddesinin büyük baş hayvanları çalanlar hakkında Türk Ceza Kanununa göre verilecek cezanın üç kat artırılacağına dair olan hükmü ayrıca uygulanmaz.

(491 nci maddenin sonuna komisyonca ilâve edilen fıkra.)

Madde 492. — Hırsızlık :

1. Geceleyin bir bina içinde yahut sükunaya mahsus bir yerde veya müstemilâtında işlenirse;

2. Kanunen veya Hükümetin emri ile resmen mühür altına alınmış şeyler hakkında işlenirse;

3. Çalınan şey umumi bir felâket ve musibetin tesir ve neticesini gidermek veya hafifletmek maksadiyle hazırlanmış eşya hakkında olur yahut umumi musibet veya heyecandan yahut mal sahibinin uğradığı hususi bir felâketten mütevellit kolaylıktan istifade suretiyle yapılırsa;

4. Mezarlıkların veya mahfuz mezarların muhafaza veya tezyini için konulmuş yahut cesetle gömülmüş eşya hakkında işlenirse;

5. İbadet olunan yerde mâbede ait eşya hakkında işlenirse;

6. Her nevi nakil vasıtaları içinde seyahat eden yolcuların eşya ve parası hakkında yahut umuma mahsus nakliye vasıtalarını işletmekte bulunan idarelerin dairelerinde veya istasyon, iskele ve meydanlarında veya mâbetlerin içinde yapılırsa;

7. Yankesecilik suretiyle işlenirse;

8. Ormanlarda kesilmiş odunlar ve istif edilmiş kereste ve ağaçlar vesair yerlerde koparılmış veya biçilmiş ve lüzumuna göre açık bırakılmış olan mahsuller ve tarlalarda bırakılmış ziraat aletleri hakkında işlenirse;

suçlu 2 yıldan 5 yıla kadar hapsolünür.

Bu maddede yazılı suçlar 2 den fazla kimseler tarafından birlikte yapılır yahut yukarıda yazılı hallerden 2 veya daha fazlası birlikte işlenirse cezanın yukarı haddi verilir.

Madde 493. — Hırsızlık :

1. Hırsız, hırsızlığı işlemek veya çalınmış malı başka yere kaldırmak için duvar, kapı, pencere, demir parmaklık, kasa ve sandık gibi şahısları ve malları muhafaza için sağlam maddelerle ve muhkem surette yapılmış şeyleri yıkar, devirir, kırar, deler veya mahveder yahut sunî vasıtalarla veya şahsi çevikliği sayesinde bertaraf edilebilen mâniyeleri kaldırarak hane ve sair yerlere girer ve aşarsa;

2. Cürüm işlemek veya çalınmış eşyayı başka yere kaldırmak için taklit anahtar, yahut sair aletler kullanarak bir kilidi açar veya sahibinin terk veya kaybettiği anahtarı elde ederek onunla yahut haksız yere elinde bulundurduğu asıl anahtarla açarsa;

3. Kıyafet değiştirilerek işlenirse;

4. Salâhiyeti olmaksızın resmî sıfat takınarak yapılırsa;

5. Meskûn bir hanenin doğrudan doğruya müstemilâtından olan veya duvarla çevrilmiş bulunan yerlerdeki hayvan hakkında işlenirse;

cezası 3 yıldan 5 yıla kadar hapidir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden 2 veya daha fazlası birlikte olarak işlenir yahut bu maddede yazılı suçlar 2 den fazla kimseler tarafından yapılırsa cezanın yukarı haddi hükmolünür.

491 nci maddenin son fıkrası hükmü bu maddede dahi cereyan eder.

Madde 513. — Her kim, başkasının mutasarrıf olduğu emlâk ve araziye tamamen veya kısmen zabt ve tasarruf etmek veya bunlardan intifa eylemek için o arazi ve emlâkin dudutlarını değiştirir veya bozarsa iki ayden iki seneye kadar hapsolunur ve 150 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Köy hükmî şahsiyetine ait olduğunu veya öteden beri köylünün müşterek istifadesine terk edilmiş bulunduğunu bilerek mera, harman yeri, yol ve sulak gibi gayrimenkulleri kısmen veya tamamen zabt ve tasarruf eden veya sürüp eken kimse hakkında birinci fıkroda yazılı cezalar uygulanır.

Hakkı olmayan bir menfaat elde etmek için umumi ve hususi suların mecrasını değiştiren kimse hakkında da aynı ceza hükmolunur.

Madde 567. — Her kim, umuma mahsus veya umuma açık yerlerde kumar oynatır veya oynatmak için yer gösterirse on beş günden iki aya kadar hafif hapis ve 250 liradan 500 liraya kadar hafif para cezasına ve tekriri halinde bir aydan altı aya kadar hafif hapis ve 500 liradan 1000 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm olur.

Kumar oynanan yerde bulunup kumar oynamaya yarıyan veya kumar oynamaya tahsis olunan mevad ve alât ile ortada bulunan eşya ve para zabt ve müsadere olunur.

Fail :

1. Bu fiilleri itiyat edinmiş bulunduğu;
2. Birinci fıkroda beyan olunan kabahatin irtikâbında kumar oynayanlara karşı banko tutan olduğu takdirde yukarıki fıkralarda yazılı cezalar bir misli artırırlarak hükmolunur.

Madde 568. — Her kim, yukarıki maddede beyan olunan kabahate iştirak etmeksizin umumi veya umuma açık mahalde kumar oynarsa bir aya kadar hafif hapis ve 50 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır.

Tekriri halinde ceza on günden iki aya kadar hafif hapis ve 100 liradan 200 liraya kadar hafif para cezasıdır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.